

PROPIS ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

април 2025 / број 100

4/2025

Србија - Влагифор, водопад Гостиле

ДИВНА

Здравствена Вода Србије

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА ВРГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година IX, број 100,
АПРИЛ 2025.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Андријана Ивић, саветник за порезе и рачуноводство у редакцији часописа „Пословни саветник“;

мр Жељко Албанезе;

др Маријана Жиравец Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник“;

дипл. екон. Тања Ђелкапић, самостални саветник у Министарству финансија.

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Марго-арт, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836 890

факс: +381 11 2836 474

имејл: urednik@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за рачуноводство, финансије и порезе / главни и одговорни уредник Маријана Жиравец Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом медијуму:

Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Иза нас је сто бројева и девет година заједничког живота. Већина је испраћена кроз призму недаћа наше Марице и увек постојећег решења или макар смираја који је понудио њен Милутин. Једно је неупитно – какве год да су биле те недаће, муке и недоумице, оставили смо их иза леђа, а ми смо ти који су опстали, превазишли их и идемо даље.

Данас славио 100. број нашег „Пословног саветника“. Он живи и непрестано се развија захваљујући вама, уважене моје колегинице и колеге, тј. поверењу које сте указали нашој кући и вери да смо кадри да вам будемо поуздан партнер у раду.

Данас се посебно захваљујем на преданости и посвећености својим колегама из службе продаје, који су вас – наше претплатнике и наш тим спојили у симбиозу која гарантује успех.

Велику захвалност дугујем колегиници Ани, уредници нашег часописа „Лега Артис – прописи у пракси“, која је мој Милутин у ситуацијама када ум пожели да клоне од оптерећења наметнутог силином и учесталошћу промена у прописима и нормама које ваља апстраховати „сад и одмах“ и при томе задржати здрав разум и вољу да се гура даље.

Од срца се захваљујем нашој лекторки Милицы, књижевници и језичком форензичару, која не престаје да ме надахњује својом професионалношћу и љубављу према нашем језику, а својим талентом и најнезграпнији рачуноводствени жаргон исправља и обликује у лепо изражавање.

Велико хвала мојој Габи, која хируршки педантно припреми сваки текст за објаву у електронском часопису, као и драгом колеги Мирославу, који је неприкосновени мајстор прелома, под чијим вештим оком и најружније табеле за књижење постану савршено утегнуте у хармонију израза.

Хвала свим члановима редакције који се свакодневно јуначки изборе са свим вашим проблемима и недоумицама које нам кроз питања упућујете, нарочито Андријани и Јани. Искрено се дивим њиховој стручности и преданости раду и бескрајно сам захвална и поносна што са таквим посебним људима имам привилегију да делим живот сваког дана. Уз то, посебно признање заслужују и аутори текстова јер све ове године успевамо да радимо уиграно и синхронизовано да би нам сваки број часописа био складан и целовит.

Стога дижем перо као здравицу и за наредних сто бројева. Живели!

Ваша Маријана

ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ

Нови сегмент евиденције ПДВ-а у СЕФ-у – „фискализација“, намењен трансакцијама на мало које су извршене корисницима корпорацијских картица и субјектима јавног сектора	6
Поглавље 3.9 Интерног техничког упутства: Креирање електронске фактуре на основу издатих фискалних рачуна	6
Листа издатих фискалних рачуна	6
Листа примљених фискалних рачуна	7
Креирање електронске фактуре на основу издатих фискалних рачуна	8
Информација: Доступна показна верзија Система електронских отпремница.....	11

РАЧУНОВОДСТВО

Утврђивање накнаде за заштиту и унапређивање животне средине – „еко-таксе“ за 2025. годину и подношење пријаве на обрасцу 1 до 30. априла 2025. године.....	12
1 Обвезник накнаде.....	12
1.1 Ослобођења од плаћања накнаде и подношења пријаве	14
2 Критеријуми за утврђивање висине накнаде	14
2.1 Степен утицаја на животну средину и претежна делатност обвезника накнаде	14
2.2 Шта се подразумева под обављањем активности	16
2.3 Разврставање обвезника и износ накнаде.....	18
3 Подношење пријаве на обрасцу 1.....	19
3.1 Врста пријаве.....	19
3.2 Разлог подношења пријаве.....	20
3.3 Део 1: Подаци о обвезнику.....	20
3.4 Део 2: Подаци од значаја за утврђивање накнаде	20
3.5 Део 3: Подаци о почетку обављања делатности/активности.....	21
3.6 Део 4: Подаци о престанку обављања делатности/активности.....	21
3.7 Напомена	22
4 Плаћање накнаде	22
5 Обавеза подношења пријаве у случају промена.....	22
6 Казнене одредбе	25
7 Да ли је могуће поднети пријаву са закашњењем?	25
Резервисања за трошкове у гарантном року и ПДВ третман замене добара и услуге поправке у гарантном року	26
1 Појам и признавање резервисања	26
2 Обавезност резервисања и рачуноводствене политике	28
3 Књижење на рачунима прописаним Контним оквиром	28
4 Ко и када признаје резервисање за трошкове у гарантном року?	28
5 Употреба резервисања	31
6 Дисконтовање дугорочних резервисања	33
7 Промена процене резервисања	36
8 Признавање трошкова резервисања за трошкове у гарантном року у пореском билансу	36
9 ПДВ третман замене у гарантном року и услуге поправке добара у гарантном року	36
9.1 Замена и поправка добара у гарантном року са три учесника (купац, продавац и главни гарант)	37
10 Замена добара у гарантном року из угла Закона о фискализацији.....	40
Годишњи извештај о пословању.....	41
1 Достављање ГИП-а на објављивање	44
2 Садржај годишњег извештаја о пословању	44
2.1 Опис пословних активности и организационе структуре правног лица.....	44
2.2 Успешност пословања.....	45
2.3 Информације о улагањима у циљу заштите животне средине.....	50
2.4 Значајни догађаји по завршетку пословне године	50

2.5 Планирани будући развој	51
2.6 Активности истраживања и развоја	51
2.7 Информације о откупу сопствених акција, односно удела	51
2.8 Постојање огранака	52
2.9 Изложеност ценовном ризику, кредитном ризику, ризику ликвидности и ризику новчаног тока	52
3 Извештај о корпоративном управљању	55
4 Нефинансијско извештавање	57
5 Извештај о плаћањима ауторитетима власти	58
Кратка тема: Рачуноводствено евидентирање развоја софтвера у сопственој режији	60
Кратке теме из области рачуноводства кроз питања претплатника	63
1 Књижење карата за утакмице које је набавило привредно друштво	63
2 Рачуноводствени третман плаћања трошкова службеног пута запослених пословном платном картицом	63
3 Књижење гашења ревалоризационе резерве за отуђено основно средство	64
4 Рачуноводствено евидентирање накнаде штете по судској пресуди због изостале зараде по основу незаконитог отказа бившем запосленом	65
5 Књижење софтверских лиценци које се даље продају	66
Измене и допуне Закона о девизном пословању	67
1 Регистар овлашћених мењача	67
2 Овлашћења НБС у поступку контроле мењачког пословања	67
3 Контрола девизног и мењачког пословања	70
3.1 Начин вршења контроле	70
3.2 Заштита података	71
3.3 Овлашћења НБС	71
3.4 Неовлашћено обављање мењачких послова	73
3.5 Регистар мера и новчаних казни које изриче НБС	73
3.6 Сарадња с другим органима	73
4 Измене у казним одредбама	74
5 Прелазне и завршне одредбе	75
Кратке теме из области девизног пословања кроз питања претплатника	76
1 Нерезидент продаје уделе у капиталу резидентног правног лица резиденту – плаћање се врши у динарима	76
2 Одобравање финансијске позајмице од стране физичког лица нерезидентном правном лицу које је у његовом власништву	76
3 Одобравање позајмице физичком лицу – директору друштва, нерезиденту	77
4 Плаћање између резидената у Републици у девизама: шифра плаћања	77
5 Депозит као средство обезбеђења у пословима са иностранством	78
6 Попуњавање ДИ-1 извештаја: нераспоређена добит	79
7 Обавеза извештавања НБС од стране огранка страног правног лица	80
8 Повећање капитала резидентног обвезника од стране матичног друштва – извештавање НБС	80
9 Плаћање које резидент врши за нерезидента, које представља промет а не преузимање дуга	81
10 Пребијање међусобних потраживања и обавеза не може да се спроведе на основу једностране изјаве учесника	81

ПОРЕЗИ

Порески аспекти напојнице/бакшиша	83
1 Порески третман напојнице/бакшиша који је примљен преко специјализоване платформе	83
2 Обвезник обрачунавања и плаћања пореза на доходак по основу напојнице/бакшиша примљеног преко специјализоване платформе	84
3 Обрачун ПДВ-а када се напојница/бакшиш прима преко специјализоване платформе	85
4 Порески третман бакшиша/напојнице примљене у готовом новцу	86
5 Давање бакшиша/напојнице физичком лицу које остварује приход као фриленсер	86

САДРЖАЈ

6 Порески третман напојнице/бакшиша примљеног посредством платне картице преко текућег рачуна пружаоца услуге (угоститеља)	86
Порески третман услуга посредовања када је реч о услугама међународног превоза лица у ваздушном саобраћају, услугама накнадног достављања пртљага путнику, услугама навигације у ваздушној пловидби и услугама које пружају резервациони системи	88
Набавка гараже или гаражног места уз куповину стана, са аспекта примене прописа о ПДВ-у	92
1 Набавка гараже или гаражног места уз куповину стана као засебан или споредан промет	93
2 Право на одбитак претходног пореза за гаражу или гаражно место	95
2.1 Гаража или гаражно место који се користе за паркирање моторних возила	96
2.2 Гаража или гаражно место биће коришћени за давање у закуп	97
2.3 Гаража или гаражно место набављају се ради даље продаје	97
2.4 Гаража или гаражно место биће коришћени за друге намене	97
Порески прекршаји правних лица, предузетника и физичких лица у Закону о пореском поступку и пореској администрацији – примена од 1. јануара 2025. године –	98
1 Врсте пореских прекршаја	98
2 Општи порески прекршаји правних лица и предузетника	99
2.1 Неподношење и неблаговремено подношење пореске пријаве, необрачунавање, неплаћање и неблаговремено плаћање пореза	99
2.2 Пријављивање мањих износа пореза и давање нетачних података у пореској пријави	102
2.3 Недостављање документације уз пореску пријаву, евиденционих пријава и захтева, обавештења, докумената и других података	103
2.4 Поступање супротно правилима пословања прописаних пореским законом	103
3 Посебни порески прекршаји	104
3.1 Прекршаји за које је предвиђена новчана казна од 100.000 до 2.000.000 динара за правна лица	104
3.2 Прекршаји за које је предвиђена новчана казна од 100.000 до 1.000.000 динара за правна лица	105
3.3 Прекршаји за које је предвиђена новчана казна од 100.000 до 500.000 динара за правна лица	106
4 Порески прекршаји пореских обвезника – физичких лица	106
4.1 Новчана казна од 5.000 до 150.000 динара	106
4.2 Када физичко лице не изврши уплату пореза утврђеног у пореској пријави, односно решењем Пореске управе	107
4.3 Када физичко лице неблаговремено поднесе пореску пријаву	107
5 Прекршаји страног правног односно физичког лица	107
6 Посебне мере према пореским прекршиоцима	108
Објављене су каматне стопе за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке“ за 2025. годину	109
Измене и допуне Правилника о садржају пореске пријаве ПДП: подношење пореске пријаве за окончање ликвидације и садржина извештаја о реализацији поделе права и обавеза правног претходника (у случају статусне промене подела и издвајање)	110
1 Део 8. Подаци о ликвидацији	110
2 Извештај о реализацији поделе права и обавеза правног претходника (у случају статусне промене подела и издвајање)	111
3 Почетак примене и прелазне одредбе	113
4 Брисање огранка нерезидентног обвезника	113
Кратка тема: Рачунање рока од 12 месеци у ком се посматра остварени промет у циљу евидентирања у систему ПДВ-а по сили закона	114

ЗАРАДЕ

Приходи који се опорезују годишњим порезом на доходак грађана и подношење пореске пријаве ПП ГПДГ за 2024. годину	116
1 Основни принципи за утврђивање прихода који улазе у доходак за опорезивање	117
2 Неопорезиви износ и остали елементи за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана за 2024. годину	119
3 Порески обвезници	120

4 Приходи који се опорезују годишњим порезом на доходак и исказивање у пореској пријави ПП ГПДГ	120
4.1 Зарада	121
4.2 Приходи од самосталне делатности и лична зарада предузетника	123
4.3 Опорезиви приход од ауторских и сродних права и права индустријске својине на које је порез плаћен по одбитку	125
4.4 Остали опорезиви приходи остварени ван радног односа, на које је порез плаћен по одбитку	125
4.5 Остали опорезиви приходи на које је порез плаћен по решењу Пореске управе	126
4.6 Опорезиви приходи на које је порез плаћен самоопорезивањем	126
4.7 Опорезиви приходи за које је обрачунат и плаћен порез у другој држави према потврди надлежног органа те државе	128
4.8 Износи примљени по основу повраћаја доприноса за обавезно социјално осигурање	128
5 Приходи који се додатно умањују обвезницима који имају мање од навршених 40 година живота	129
6 Право на порески кредит на рачун годишњег пореза на доходак грађана по основу улагања у алтернативни инвестициони фонд	130
7 Сумирање опорезивих прихода и обрачун пореза	131
7.1 Докази за издржаване чланове породице	131
7.2 Опорезив доходак и стопа пореза	132
8 Приходи који не подлежу опорезивању годишњим порезом на доходак грађана	133
9 Продужење рока за подношење пореске пријаве	134
10 Казнене одредбе	134
Право запослених и обавезе послодаваца у случају бесплатног јавног превоза	134
1 Бесплатни јавни превоз у Београду	134
2 Право запослених на накнаду трошкова превоза према Закону о раду	135
2.1 Законске одредбе о превозу јавним превозом	135
2.2 Разлика између бесплатног јавног превоза и сопственог превоза послодавца	135
2.3 Варијанте превоза које су сада присутне у пракси	136
3 Порески аспект накнаде трошкова превоза	138
Порески третман исплате поклона за 8. март и бонуса запосленим женама које су на породилском одсуству	141
Нова систематизација и нови коефицијенти за обрачун плата у високом струковном образовању (академије струковних студија и високе школе струковних студија) и универзитетском образовању	142
1 Списак радних места у високом струковном образовању и коефицијенти за обрачун плата	142
1.1 Увећање прописаних коефицијената	145
2 Повећани су коефицијенти за обрачун плата у универзитетском образовању	146

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за април 2025. године	147
Актуелни статистички подаци на дан 25. 3. 2025. године	152
1 Просечна месечна зарада по запосленом	152
2 Доприноси за социјално осигурање	152
2.1 Стопе доприноса	152
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса	152
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса	152
3 Минимална зарада	152
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом	152
5 Индекс потрошачких цена	152
6 Законске камате	153
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе	153
6.2 Годишња законска затезна камата	153
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених	154

Нови сегмент евиденције ПДВ-а у СЕФ-у – „фискализација”, намењен трансакцијама на мало које су извршене корисницима корпорацијских картица и субјектима јавног сектора

На страници efaktura.gov.rs 6. марта 2025. године објављена је СЕФ верзија 3.12.0, која, између осталог, садржи интеграцију Система за управљање фискализацијом са Системом електронских фактура (само за ограничен круг корисника). Наведена новина доступна је од тог дана у демо-верзији, а интегрисана је и у измењено Интерно техничко упутство на стр. 343–354. У наставку су пренете информације из њега. Планирано је да ажурирање 3.12.0 СЕФ постане доступно на продукционом окружењу 1. априла 2025. Према наводима у обавештењу објављеном 17. 3. 2025. године на страници efaktura.gov.rs, од 1. априла постаће доступна могућност издавања електронске фактуре на основу фискалних рачуна издатих почев од 1. марта 2025. године.

Према уводној напомени у документу „Систем електронских фактура СЕФ – Детаљи нове верзије (3.12.0)”, Систем електронских фактура (СЕФ) надограђен је новим функционалностима које омогућавају интеграцију са Системом за управљање фискализацијом. Таква интеграција омогућава пренос релевантних података из Система за управљање фискализацијом у СЕФ, као и њихово коришћење. У оквиру интеграције СЕФ-а са Системом за управљање фискализацијом корисницима је омогућен приступ листама издатих и примљених фискалних рачуна за промет на мало.

Наведене информације односе се на трансакције извршене корисницима корпорацијских картица, издате од стране обвезника фискализације, при чему је као начин плаћања наведен „ваучер”, као и на трансакције које су обављене корисницима јавних средстава, у којима је као начин плаћања наведен „ваучер”, односно друго безготовинско плаћање под ознаком „остало”.

Поглавље 3.9 Интерног техничког упутства: Креирање електронске фактуре на основу издатих фискалних рачуна

Одабиром опције „Фискализација” корисник отвара страницу на којој се приступа Листи издатих фискалних рачуна, односно Листи примљених фискалних рачуна.

Листа издатих фискалних рачуна

Одабиром опције Листа издатих фискалних рачуна кориснику се приказује табела издатих фискалних рачуна са основним подацима: ПФР број, идентификатор купца, назив купца, тип трансакције, датум издавања, укупан износ и статус. За фискалне рачуне на основу којих је креирана електронска фактура (независно од тога да ли је и издата) наведена табела садржи и податак о броју електронске фактуре (број е-фактуре). По издавању електронске фактуре у истој табели приказује се и датум издавања електронске фактуре (датум издавања е-фактуре).

Издате фискалне рачуне могуће је филтрирати према типу трансакције, статусу и датуму издавања. Филтрирање према типу трансакције врши се одабиром опције „Тип трансакције”, и то:

- Промет Продаја;
- Промет Рефундација (који садржи ПИБ купца).

Филтрирање према статусу врши се одабиром опције „Статус”, и то:

- „Е-фактура” – фискални рачун обухваћен је креираном електронском фактуром;
- „Расположив” – фискални рачун није обухваћен креираном електронском фактуром.

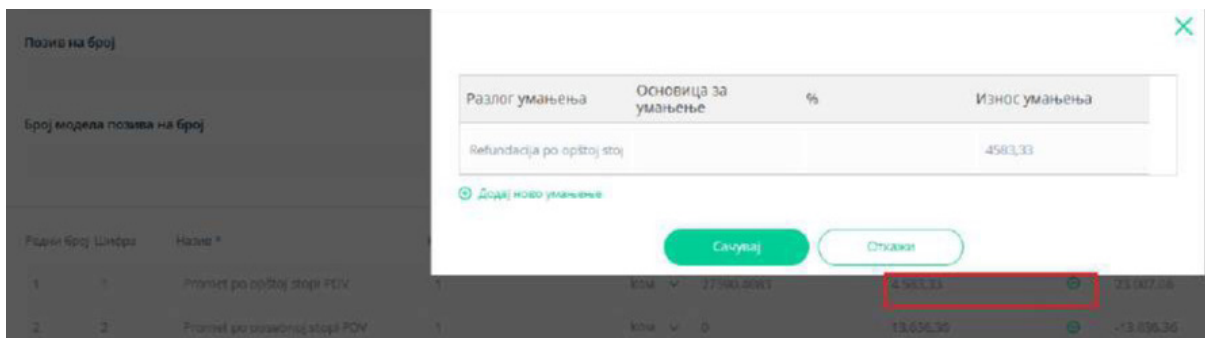
ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ

Слично томе, фактура која се креира на основу фискалних рачуна из групе *Прометј Рефундација* показаће само рачуне из те групе. У случају да је фактура направљена на основу издатих фискалних рачуна из обе групе: *Прометј Продаја* и *Прометј*

Рефундација, тада ће бити приказани рачуни из обе категорије.

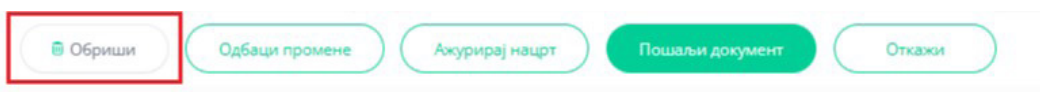
У оквиру сваке групе дат је списак ПФР бројева фискалних рачуна, разврстаних по ознакама.

У фактури која се генерише на основу издатих фискалних рачуна, укључујући *Прометј Продаја* и *Прометј Рефундација*, податак о умањењу на основу фискалних рачуна из категорије *Прометј Рефундација* представљен је на нивоу ставке, у делу у који се уносе умањења.

Детаљан приказ нацрта електронске фактуре нуди кориснику следеће опције:

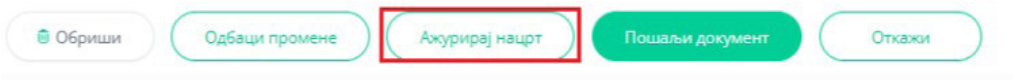
„Обриши” – помоћу које корисник може да обрише креирани нацрт електронске фактуре.

„Одбаци промене” – помоћу које корисник може да одустане од измена које је унео у нацрт електронске фактуре, а није их сачувао.

„Ажурирај нацрт” – помоћу које корисник може да сачува измене унете у нацрт електронске фактуре.

„Пошаљи документ” – помоћу које корисник може да пошаље електронску фактуру.

Редакција

Информација: Доступна показна верзија Система електронских отпремница

Министарство финансија на страници *efaktura.gov.rs* објавило је 6. марта обавештење да је прва верзија Система електронских отпремница, као нове надоградње Система електронских фактура, доступна у ДЕМО-окружењу за све будуће кориснике и заинтересовану јавност.

Приступ ДЕМО-окружењу можете извршити преко ДЕМО-верзије СЕФ-а или непосредним приступом на адреси: <https://demoeotpremnicamfn.gov.rs>.

Инструкције за регистравање и коришћење система, као и остале актуелности и упутства, од данас можете преузимати и пратити на адреси: <https://eotpremnic.efaktura.gov.rs/>.

Подсећамо на то да је Закон о електронским отпремницама донет у новембру 2024. године. Њим је предвиђено увођење централизованог Система електронских отпремница, уз **фазну примену обавеза**.

У Закону је прописано да обавезе субјеката јавног сектора да шаљу и примају електронске отпремнице, као и обавезе које се односе на кретање добара

која се сматрају акцизним производима, почињу да се примењују 1. јануара 2026. године, **док ће пуна примена (обавезе да субјекти приватног сектора међусобно шаљу и примају електронске отпремнице) почети од 1. октобра 2027. године.**

У вези са претходним обавештењем на сајту <https://eotpremnic.efaktura.gov.rs/> у оквиру менија „Инструкције” тренутно су објављени следећи документи:

- Техничко упутство – API документација;
- Корисничко упутство;
- Упутство за коришћење XML датотека;
- еОтпремница UBL – примери;
- еПријемница UBL – примери
- UBL 2.1 општи примери.

У „Службеном гласнику РС” бр. 21/2025 од 13. 3. 2025. године објављен је Правилник о електронским отпремницама, који се такође примењује од 1. 1. 2026. године.

Коментар Закона о електронским отпремницама и Правилника о електронским отпремницама припремићемо за наредни број часописа.

ПС

Електронски часопис **ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ**

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Наменен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издвајамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.800 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњим бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За уређивање и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Утврђивање накнаде за заштиту и унапређивање животне средине – „еко-таксе“ за 2025. годину и подношење пријаве на обрасцу 1 до 30. априла 2025. године

Накнаду за заштиту и унапређивање животне средине за 2025. годину утврђујемо на непромењен начин у односу на прошлу годину.

Подсећамо на то да је Закон о накнадама за коришћење јавних добара (даље: Закон) измењен у делу који се односи на накнаду за заштиту и унапређење животне средине крајем октобра 2023. године (измене су објављене у „Службеном гласнику РС“ бр. 92/2023 од 27. 10. 2023. године), док се измене које се односе на накнаду за заштиту и унапређење животне средине примењују од 1. 1. 2024. године.

У складу с чланом 138. став 1. Закона обвезник накнаде за заштиту и унапређивање животне средине дужан је да поднесе пријаву са подацима од значаја за утврђивање накнаде надлежном органу ЈЛС на чијој територији обвезник накнаде обавља активност до 30. априла.

Подзаконски акти за примену Закона у делу који се односи на накнаду за заштиту и унапређење животне средине су:

- **Уредба о критеријумима за одређивање активности које утичу на животну средину и износима накнада** („Сл. гласник РС“ бр. 30/2024 – даље: Уредба) и
- **Правилник о изгледу, садржини и начину достављања пријаве за накнаду за заштиту и унапређивање животне средине** („Сл. гласник РС“ бр. 30/2024 – даље: Правилник).

1 Обвезник накнаде

У складу с чланом 134. став 1. Закона обвезнике накнаде за заштиту и унапређивање животне средине (даље: накнада) представљају:

1) правно лице, предузетник и огранак страног правног лица које обавља одређене активности које утичу на животну средину;

2) власник теретних возила, односно лица која обављају транспорт нафте и нафтних деривата, односно сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију, односно транспорт сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја намењених даљој продаји из складишта, на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју од значаја за Републику Србију.

Неопходно је издвојити још неке специфичне случајеве обвезника накнаде. Пре тога ваља подсетити на то да су **Уредбом** утврђени ближи критеријуми за одређивање активности које утичу на животну средину према степену негативног утицаја на животну средину који настаје обављањем активности, као и износи накнада за заштиту и унапређивање животне средине. Одредбе Уредбе од значаја су и приликом дефинисања обвезника накнаде у специфичним случајевима, првенствено из угла разматрања лица која се не региструју у АПР-у, као и обвезника који не примењују Закон о рачуноводству, па се самим тим не разврставају у складу с поменутиим законом (нити подносе финансијске извештаје).

Обвезник накнаде је и **привредно друштво у поступку стечаја или ликвидације**, с обзиром на то да и даље обавља активности. Оно је дужно да сачињава и доставља редовне финансијске извештаје, при чему се и разврстава у складу са одредбама Закона о рачуноводству.

Удружења и друге недобитне организације (тзв. друга правна лица) које се финансирају ис-

на 179. став 1. т. 2б) и 3) и став 3. у вези са ставом 1. тачка 3) тог члана, као и из члана 180. т. 5) и 6) истог закона, неће се подносити захтев за покретање прекршајног поступка ако то лице пре предузимања било које радње пореског органа у вези са учињеном радњом или пропустом, односно пре отпочињања пореске контроле или подношења захтева за покретање прекршајног поступка, самоиницијативно пријави учињену радњу односно пропуст и истовремено плати дуговани износ пореза, увећан за обрачунату камату из члана 75. тог закона. Против лица које учини радњу односно пропуст из става 1. датог члана у вези са порезом који се утврђује решењем неће се подносити захтев за покретање прекршајног поступка ако то лице **пре предузимања било које радње пореског органа у вези са учињеном радњом или пропустом, односно пре отпочињања пореске контроле или подношења захтева за покретање прекршајног**

поступка, самоиницијативно пријави учињену радњу односно пропуст, као и утврђени износ пореза плати у прописаном року.

Поводом друге накнаде (накнаде за унапређење енергетске ефикасности) Министарство финансија издало је Мишљење бр. 401-00-10670/2021-04 од 10. 4. 2023. године, у ком је констатовало следеће: *Уколико је обвезник пријавио да у року приписаном Законом обрачуна накнаду и достави приписани образац за пријављени период, а надлежно министарство није за тај период обрачунало накнаду, може да самоиницијативно пријави учињени пропуст и истовремено плати дуговани износ пореза увећан за обрачунату камату, као и да поднесе обрачунае накнаде на приписаном образцу са приредним прилозима које је био у обавези да поднесе, за сваки од периода у којем је имао обавезу да обрачуна накнаду у складу са Законом.*

Маријана Жиравац Младеновић

Резервисања за трошкове у гарантном року и ПДВ третман замене добара и услуге поправке у гарантном року

Рачуноводствено обухватање признавања и одмеравања резервисања за трошкове и ризике (у која се сврставају и резервисања за трошкове у гарантном року) спроводи се у складу с правилима из:

- МРС 37 – Резервисања, обавезе и имовина,
- одељка 21 МСФИ за МСП – Резервисања, обавезе и имовина и
- Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС” бр. 89/2020 – даље: Правилник за микро и друга правна лица).

Та правила су углавном међусобно усаглашена.

1 Појам и признавање резервисања

Резервисање се дефинише као обавеза која је **неизвесна** у погледу рока измирења и/или износа који ће бити измирен.

Увођење резервисања везује се, по правилу, за начело узрочности прихода и расхода и за начело опрезности. Што се тиче начела узрочности прихода и расхода, ради се о томе да се за приходе текућег периода везују расходи по основу свих издавања која ће настати у будућим периодима као последица прихода текућег периода, која се као таква признају као расходи текућих период. Опрезност представља захтев да имовина и/или приходи не буду прецењени

Дакле, према нашем мишљењу, обвезник није дужан да евидентира замену добара у гарантном року без накнаде преко електронског фискалног уређаја, јер се не сматра да је извршен промет на мало. Обвезник такође не издаје фискални рачун *Рефундација* у случају замене добара у гарантном року коју врши без накнаде имаоцу гаранције.

Обвезник је дужан да, у складу с прописима о ПДВ-у, води евиденцију о замени добара у гарантном року у циљу исказивања вредности тих добара у пољу 11.3 обрасца ПОПДВ.

У случају када обвезник замену добара у гарантном року имаоцу гаранције врши **уз доплату дела накнаде**, дужан је да **обрачуна ПДВ на тај део накнаде**. Наиме, у складу с чланом 16. Правилника о ПДВ-у, ако се, у складу с условима из гаранције, имаоцу гаранције врши замена добара у гарантном року уз обавезу плаћања дела накнаде, обвезник

ПДВ-а дужан је да на тај део накнаде обрачуна ПДВ у складу са Законом о ПДВ-у.

У том случају обвезник фискализације има могућност да поступи на два начина:

- да изда фискални рачун *Промет Рефундација* на износ накнаде који је наплаћен приликом првобитне испоруке добара, па да након тога изда нови фискални рачун за промет; или
- да изда фискални рачун *Промет Рефундација на део накнаде који додатно наплаћује*.

Иако би се на основу одредбе члана 3. став 3. Правилника о фискалним рачунима могло закључити да обвезник треба да поступи на први описани начин, због чињенице да се, у складу с прописима о ПДВ-у, не сматра да је промет добара извршен за део за који обвезник не наплаћује накнаду, незваничан став представника Министарства финансија је да обвезник у описаном случају издаје фискални рачун *Промет Продаја* на део накнаде коју купац доплаћује.

Маријана Жиравац Младеновић

Годишњи извештај о пословању

Годишњи извештај о пословању саставља се у складу с чланом 34. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС” бр. 73/2019 и 44/2021 – други пропис – даље: **ЗОР**), при чему је наведеним законом прописан и обавезан садржај поменутог извештаја, али не и његов облик.

Годишњи извештај о пословању (даље: ГИП) представља свеобухватан приказ развоја и пословања привредног субјекта у претходном временском периоду, с погледом на планове у вези са његовим будућим развојем. У том смислу он садржи и финансијску анализу досадашњег пословања привредног субјекта и планове за будућност засноване управо на досадашњим резултатима, као и приказ неизвесности.

Обавезу **састављања** ГИП-а имају **искључиво правна лица**:

- 1.** разврстана као велика правна лица,
- 2.** разврстана као средња правна лица,
- 3.** друштва од јавног интереса, без обзира на величину, и
- 4.** разврстана као мала или микро правна лица која су у претходној пословној години била разврстана као велика или средња, а притом није реч о јавним друштвима у смислу прописа којима се уређује тржиште капитала.

Друштвом од јавног интереса, у складу с чланом 2. став 1. тачка 22) Закона о ревизији („Сл. гласник РС” бр. 73/2019), сматра се:

- 1)** правно лице разврстано као велико;

1. укупан износ плаћања извршених свим ауторитетима власти (и онима у земљи и онима у иностранству);

2. укупан износ плаћања према врсти плаћања свим ауторитетима власти;

3. ако се плаћања односе на одређени пројекат, приказује се укупан износ плаћања по врсти плаћања за сваки пројекат и укупан износ плаћања по сваком пројекту, при чему пројекат представља оперативне активности које су уређене једним уговором, лиценцом, закупом, концесијом или сличним споразумом и чини основу за плаћање обавеза према ауторитетима власти, а уколико је више таквих уговора међусобно значајно повезано, онда се сматрају једним пројектом.

Плаћања које је правно лице извршило за обавезе које су наметнуте на нивоу правног лица (као целине) могу да се обелодане на том нивоу, а не на нивоу пројекта (реч је о могућности).

Ако су ауторитетима власти извршена плаћања у природи, о њима се извештава по вредности и према потреби по обиму, уз додатне напомене о начину одређивања њихове вредности. Према нашем мишљењу, у таквом случају примат треба дати вредновању по тржишној вредности.

У члану 39. ЗОР-а није експлицитно наведено да ли се друштво за ревизију изјашњава у вези са неким од питања повезаних са извештајем о плаћањима ауторитетима власти. Међутим, имајући у виду то да се оно, у складу с чланом 33. истог закона, изјашњава по одређеним стварима у вези са ГИП-ом, а да је извештај о плаћањима ауторитетима власти саставни део ГИП-а (онда када постоји обавеза за његовим састављањем), сматрамо да је потребно најмање утврдити да ли је правно лице извршило неопходна обелодањивања у ГИП-у у складу с чланом 39. ЗОР-а.

Редакција

Кратка тема: Рачуноводствено евидентирање развоја софтвера у сопственој режији

Пословни субјект може да купи рачунарски софтвер од другог правног (или физичког лица) у земљи или из иностранства **или може интерно да га развије, па да потом:**

- користи га за сопствене потребе,
- прода другим лицима право његовог **коришћења** (без преноса изворног кода (енг. *source code*) или
- прода с потпуним преносом власништва (изворног кода), као готов производ (што значи да се рачуноводствено обухватање врши у складу са општим правилима за обухватање производње, преко обрачуна трошкова и учинака).

У прва два случаја разматрају се услови за признавање нематеријалне имовине, па је на томе и фокус у наредним редовима.

Могућност исказивања интерних улагања у развој софтвера и систематску алокацију извршених улагања у више обрачунских периода путем амортизације имају само пословни субјекти који као рачуноводствену регулативу користе комплетне МСФИ или Правилник за микро и друга правна лица. Пословни субјекти који примењују МСФИ за МСП немају могућност капитализације наведених улагања, већ морају да их евидентирају у целини као расход периода када настану.

Правна лица која примењују комплетне МСФИ, у складу са **МРС 38 – Нематеријална имовина**, сопствена улагања у креирање и развој софтвера која испуњавају услове да се признају као средство књиже као нематеријална улагања.

4) како ће нематеријална имовина генерисати вероватне будуће економске користи, па, између осталог, пословни субјект може да демонстрира постојање тржишта за производ нематеријалне имовине или саму нематеријалну имовину или, уколико се користи интерно, употребљивост нематеријалне имовине;

5) расположивост адекватних техничких, финансијских и других ресурса за завршавање развоја и коришћење или продају нематеријалне имовине;

6) његову способност поузданог одмеравања издатака који могу да се припишу нематеријалној имовини током њеног развоја.

Приметно је да се ради о истим критеријумима као у МРС 38, па субјекти који примењују Правилник за микро правна лица, по томе, треба да поступе исто као они који примењују комплетне МСФИ.

Сагласно наведеном, код пословних субјеката који примењују комплетне МСФИ, а од 2020. и код субјеката који примењују Правилник за микро и друга правна лица, сопствена улагања у креирање и развој софтвера од чијег коришћења се очекују будуће економске користи, која испуњавају услове да се признају као средство, књиже се као нематеријална улагања.

Што се тиче обвезника који примењују МСФИ за МСП, у складу са т. 18.4, ентитет треба да призна нематеријалну имовину **ако, и само ако:**

(а) вероватно је да ће се будуће економске користи, које су приписиве имовини, улићи у ентитет;

(б) набавна вредност имовине може поуздано да се одмери;

(ц) имовина није резултат интерно направљених издатака од нематеријалне ставке.

У складу са т. 18.14 МСФИ за МСП ентитет треба да признаје интерно настале издатке у вези са нематеријалном ставком, укључујући и све издатке за активности **истраживања и развоја**, као **расход** онда када су настали, осим уколико не чине део

набавне вредности друге имовине која испуњава критеријуме признавања из поменутог стандарда.

Другим речима, обвезници који примењују МСФИ за МСП не могу да врше капитализацију трошкова интерног развоја софтвера преко нематеријалних улагања јер ти прописи налажу исказивање таквих издатака као трошак текућег периода.

Трошкови који настају приликом израде нематеријалног средства књиже као расход периода задужењем одговарајућих рачуна класе 5, уз одобрење одговарајућих рачуна обавеза у класи 4. На пример, зараде инжењера и програмера који су радили на конкретном пројекту књиже се преко рачуна 520 и 521, бруто ауторски хонорари физичких лица – спољних сарадника преко рачуна 523, трошкови услуга правних лица и предузетника – подизвођача преко рачуна 530, а директан материјал преко рачуна 511 итд.

Након свега, за износ трошкова који се укључују у цену коштања генерисаног софтвера задужује се рачун 016 – *Нематеријална имовина у припреми*, уз одобрење рачуна 621 – *Приходи од активирања или доприне производа и услуга за сопствене потребе*. Обвезници који примењују МСФИ за МСП немају могућност капитализације наведених улагања, већ морају да их евидентирају у целини као расход периода када настану, тј. у вези са њима не може да се да став за књижење 016/621.

Књижење нематеријалне имовине **у припреми** започиње када почну да настају издаци у вези са развојем софтвера. Када је софтвер спреман за употребу (када може да се користи, било за сопствене потребе било за давање трећим лицима на коришћење), активира се преносом на рачун 012 – *Софтвер и остала права*.

Од тренутка стављања у употребу започиње се и са обрачуном амортизације.

WWW.PROPISI.NET

Кратке теме из области рачуноводства кроз питања претплатника

1 Књижење карата за утакмице које је набавило привредно друштво

Питање: Купили смо сезонске карте за утакмице КК ХХ сезона 2024/2025. године. Како да прокњижимо набавку тих карата?

Одговор: Предмет евидентирања је давање предметних карата на коришћење физичким лицима, што има свој порески третман, који зависи од тога коме се дају карте (оснивачу привредног друштва, пословном партнеру или запосленом)

Ако карте користи оснивач, куповина истих има третман узимања власника из имовине друштва, што је предмет опорезивања порезом на приходе од капитала (15%) у складу с чланом 61. ЗПДГ. По плаћању/набавци предметних карата задужујете рачуну 723. На истом рачуну књижи се и обрачунати порез на приходе од капитала (уз одобрење рачуна 489).

Уколико су карте дате као поклон пословном партнеру, ради се о давању поклона од стране правног лица (поклонодавца) физичким лицима која нису запослена код даваоца. У таквим околностима примењује се правило из члана 85. став 1. тачка 11) ЗПДГ, којим је прописано да се осталим приходима у смислу тог закона сматрају и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а нарочито награде и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца, и то у износу преко 18.704,00 динара годишње, остварено од једног исплатиоца. За износ преко неопорезивог обрачунава се и плаћа порез по стопи од 20%. Давалац поклона треба да поднесе пореску пријаву на обрасцу ППП-ПД и да на разлику изнад неопорезивог износа плати порез на други приход по стопи од 20%, без примене нормираних трошкова. Коефицијент за брутирање је 1,25. Шифра врсте прихода је 1 11 633 00 0. Доприноси се не плаћају. Књижење се врши на рачуну 551 – *Трошкови рејрезентације*.

Уколико су карте дате запосленом, предметно давање има карактер зараде. Наиме, у складу с чланом 14. став 1. ЗПДГ, зарадом се у смислу тог закона сматрају и примања у облику бонова, хартија од вредности, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, новчаних потврда, робе, као и **примања остварена чињењем** или пружањем погодности, опраштањем дуга, али и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем. Вредност карата третира се као део нето зараде – брутирате је и укључујете у обрачун зараде запосленог (ка коју обрачунавате порез и доприносе на зараду). По набавци карата књижите 469/24. Након књижења обрачунате зараде (у складу са општим правилима) за износ карте књижите 450/469.

2 Рачуноводствени третман плаћања трошкова службеног пута запослених пословном платном картицом

Питање: На који начин и на основу које документације се рачуноводствено евидентирају трошкови службеног пута запослених у случају када се плаћање истих врши пословним платним картицама?

Одговор: Књижење набавке добара и извршених услуга помоћу пословне платне картице корисник картице обавља на основу веродостојне документације – рачуна или другог документа (као што је обрачун по путном налогу). При томе, књижење се, у складу са Законом о рачуноводству, врши на основу рачуноводствених исправа, које представљају писани доказ или електронски запис о насталој пословној промени и обухватају све податке потребне за књижење у пословним књигама, тако да се из рачуноводствених исправа могу видети основ, врста и садржај пословне промене. Рачуноводствене исправе треба да буду потписане или оверене другом идентификационом ознаком од стране лица која су овлашћена за састављање и контролу рачуноводствених исправа, сагласно одредбама члана 10. Закона о рачуноводству.

судски спор, према ком је извесно да ће друштво изгубити спор и да је његова процена одштетног захтева 850.000,00 динара.

2. Наредне, 2024. године у вези са одштетним захтевом од 900.000,00 динара донета је пресуда по којој друштво треба да плати износ од 971.627,72 динара, као накнаду штете, по основу незаконитог отказа бившег запосленог, од чега се на накнаду штете на име изгубљене нето зараде и припадајуће камате односи 635.000,00 динара, док је износ припадајућег пореза и доприноса 336.627,72 динара.

3. Извршено је плаћање с текућег рачуна по правоснажној пресуди, на име накнаде штете бившем запосленом, у износу од 635.000,00 динара.

4. Извршено је плаћање с текућег рачуна по правоснажној пресуди припадајућег пореза и доприноса.

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	549	Остала дугорочна резервисања	850.000,00	
	405	Резервисања за трошкове судских спорова		850.000,00
<i>- за формирање резервисања у 2023. години</i>				
2.	405	Резервисања за трошкове судских спорова	850.000,00	
	579	Остали непоменути расходи	121.627,72	
	469	Остале обавезе		635.000,00
	489	Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине		336.627,72
<i>- за зашварање формиране резервисања у 2024. години</i>				
3.	469	Остале обавезе	635.000,00	
	241	Текући (пословни) рачун		635.000,00
<i>- по изводу текуће рачуна за накнаду штете бившем запосленом</i>				
4.	489	Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	336.627,72	
	241	Текући (пословни) рачун		336.627,72
<i>- по изводу текуће рачуна за припадајући порез и доприносе</i>				

5 Књижење софтверских лиценци које се даље продају

Питање: Наша фирма купила је лиценцу од ино-добављача за софтвер за стоматологију. Она није стигла ни на каквом физичком медијуму него пре-

ко интернета, као кључ. Фирма је продаје даље (домаћим или инокупцима). Како треба да се књижи набавка лиценце и потом даља продаја?

Одговор: Прво морате да установите **правну суштину посла с лиценцама** – да ли их **стварно купујете у своје име и за свој рачун**, па даље препродајете, или доводите у везу произвођача софтвера с крајњим корисницима.

Препродавци лиценци, нарочито када су у питању тзв. количински уговори ЦСП или ОВС, у рачуноводственом смислу и по својој економској суштини појављују се као **посредници** у том послу зато што практично региструју крајњег купца као корисника лиценце и наплаћују продајну цену лиценце, коју даље уплаћују страном лицу, умањено за своју провизију. У описаном случају **не треба да евидентирате залихе**, већ само **приход у висини остварене разлике у цени**. Практично, фактуру купцу евидентирате ставом за књижење **204 или 205/449**, а фактуру добављача ставом за књижење **449/436**, па истовремено са фактуром добављача евидентирате разлику у цени ставом за књижење **449/614**, као приход од вршења услуге посредовања у продаји софтверских лиценци.

Софтверске лиценце које даље продајете **можете да евидентирате као залихе само уколико су ризици и користи прешли с продавца на вас**, с тим што по продаји, односно након преласка ризика и користи с вас на купца, евидентирате приход и излаз са залиха на набавну вредност продате робе – практично као и сваку другу продају робе. То је уобичајено за лиценце које су купљене у тзв. ритејл паковању, практично диск у кутији, у ком случају купујете неку количину тога и држите као залиху робе док се не појави купац којем продајете, мада се може применити и ако је лиценца нематеријализована. **У таквом случају уобичајено је да обавеза плаћања добављачу не зависи од продаје или наплате од крајњег купца**. У датој ситуацији по набавци књижите 132/482,436 (по рачуну добављача и за порез по добитку), а интерно обрачунати ПДВ на 276/470. За продато право коришћења лиценци књижење се врши ставом 204/470,604 – уколико су у питању купци у земљи, односно 205/605 – уколико су у питању купци са седиштем у иностранству. Истовремено се исказује 501/132.

Андрејана Ивић

Измене и допуне Закона о девизном пословању

Закон о изменама и допунама Закона о девизном пословању објављен је у „Службеном гласнику РС” бр. 19/2025 од 6. 3. 2025. године, а ступио је на снагу 14. 3. 2025. године.

Измене и допуне тичу се:

- овлашћених мењача – регистра овлашћених мењача, као и овлашћења Народне банке Србије (даље: НБС) у поступку контроле мењачког пословања, а детаљније су прописани и разлози и поступак за доношење решења о одузимању овлашћења за обављање мењачких послова;
- начина вршења контроле девизног и мењачког пословања;
- заштите података у поступку контроле;
- поступања у случају откривања неовлашћеног обављања мењачких послова;
- вођења регистра мера и новчаних казни које изриче НБС;
- сарадње с другим органима у поступку контроле;
- поштравања казних одредаба.

1 Регистар овлашћених мењача

Промењен је комплетан члан 39а Закона, тако да сада гласи:

*Народна банка Србије води **рејисџар овлашћених мењача**.*

У рејисџар овлашћених мењача уписују се подаци о овлашћеним мењачима и све промене у вези с њим подацима.

*Овлашћени мењачи дужни су **да без оглашавања** обавесте Народну банку Србије о променама података који се уносе у рејисџар овлашћених мењача.*

*Рејисџар овлашћених мењача јесте **јавна књига и води се у електронском облику**, а подаци из њој рејисџара доступни су на интернет презентацији Народне банке Србије.*

Народна банка Србије прописује ближе услове, садржину и начин вођења рејисџара овлашћених мењача, укључујући и држање података из њој рејисџара, као и обавезе овлашћених мењача у вези са обавештавањем Народне банке Србије о променама података који се у њој рејисџар уписују.

На наведени начин законски је уређен регистар овлашћених мењача (који је до сада био прописан само Одлуком о условима и начину обављања мењачких послова („Сл. гласник РС” бр. 84/2018, 86/2018, 53/2020, 32/2022, 67/2022 и 39/2022)), као и обавеза обавештавања НБС о променама података из регистра, а створен је и основ да НБС ближе пропише услове, садржину и начин вођења регистра.

2 Овлашћења НБС у поступку контроле мењачког пословања

Додати су нови чланови 39б и 39в, који гласе:

Члан 39б

*Ако у писујућу контроли мењачког пословања овлашћеног мењача утврди да овлашћени мењач није поступио у складу са одредбама овог закона и/или прописима Народне банке Србије донетим на основу овог закона, односно у складу са одредбама прописима којима се уређује сарадња и финансирања тероризма и ограничавање располажања имовином у циљу сарадња и финансирања тероризма и ширења оружја за масовно уништење (у даљем тексту: прописи којима се уређује сарадња и финансирања тероризма) а у вези са мање значајне неправилности, односно неправилности које не утичу битно и непосредно на пословање овлашћеног мењача – Народна банка Србије може донети решење којим се овлашћеном мењачу изриче **писмена опомена**.*

*Ако у писујућу контроли мењачког пословања овлашћеног мењача утврди да овлашћени мењач није поступио у складу са одредбама овог закона и/или прописима из става 1. овог члана а **није реч о неправилностима из њој става** – Народна банка Србије може донети решење којим се овлашћеном мењачу изриче **напој да своје пословање усклади** са овим законом и/или прописима из става 1. овог члана.*

Ако у писујућу контроли мењачког пословања овлашћеног мењача утврди да овлашћени мењач није поступио у складу са одредбама овог закона и/

Изузетно од става 1. овој члана, за прекршај из овој става, поред новчане казне, може се изрећи и заштитна мера делимичној одузимања предмета који су уишредљени или су били намењени за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја, ако побуде или друге околности под којима је прекршај извршен указују да није оправдано да се предмет одузме у целини.

Изузетно од ст. 1. и 2. овој члана, за прекршај из члана 62. тачка 18) и члана 63. тачка 14) овој закона збој која је царински орган привремено одузео динаре, ефективни страни новац и чекове у складу с прописом из члана 31. овој закона – поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мера делимичној одузимања динара, ефективної страни новца и чекова, осим ако нарочите околности под којима је прекршај извршен, односно тежина извршеној прекршаја указују да је оправдано да се привремено одузеју динари, ефективни страни новац и чекови одузму у целини, у ком случају ће се, поред новчане казне, изрећи и заштитна мера одузимања у целини предмета који су уишредљени или су били намењени за извршење овој прекршаја.

Одлука о заштитној мери из става 3. овој члана доноси се уз узимање у обзир јавној интереса који се шити и свих околности под којима је прекршај из овој става извршен, као што су побуде и држање учиниоца прекршаја, разлика између износа који је привремено одузет од учиниоца и износа који учинилац није био дужан да пријави, постојање и природа доказа о законитом пореклу одузетих средстава и инструмената плаћања, могућности повлањања прекршаја, постојање основа сумње или основане сумње да је у иштану прање новца или финансирање тероризма и друге околности значајне за оцену тежине учињеној прекршаја.

Заштитна мера из ст. 1. до 3. овој члана може се изрећи и ако казна за прекршај није изречена, ако се постојак за прекршаје не може водити јер је учинилац био недоступан или неизнај ортану надлежном за вођење постојак, ако је учинилац у

време извршења прекршаја био малолетан или збој постојања других законских сметњи.

Извршена је и корекција члана 66. став 1. Закона тако што је додат означени део, као последица тога што се одређене новчане казне уплаћују на рачун НБС:

Новчане казне, осим новчаних казни из чл. 39б, 39в, 46а и 46д овој закона, имовинска користи и средства плаћања, као и динарска поштивредности добијена продајом предмета који су уишредљени или били намењени за извршење кривичној дела и прекршаја или су настали извршењем кривичној дела и прекршаја уплаћују се у буџет Републике.

5 Прелазне и завршне одредбе

Прописано је да ће предвиђене подзаконске акте НБС донети у року од три месеца од дана ступања на снагу измена и допуна, као и да ће се до почетка њихове примене примењивати одредбе прописа донетих на основу Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС” бр. 62/06, 31/11, 119/12, 139/14 и 30/18), осим ако су у супротности са изменама и допунама.

Поступци контроле из чланова 45. и 46. Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС” бр. 62/06, 31/11, 119/12, 139/14 и 30/18) започети до дана ступања на снагу измена и допуна окончаће се по одредбама прописа по којима су започети.

Прекршајни поступак започет до дана ступања на снагу измена и допуна окончаће се по одредбама Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС” бр. 62/06, 31/11, 119/12, 139/14 и 30/18), изузев изрицања заштитне мере из измењеног члана 64. Закона, која ће се изрећи по измењеним одредбама. Прекршајни поступак покренут против овлашћеног мењача не може да се обустави како би се кажњавање тог лица спровело по одредбама измењеног и допуњеног закона и прописа донетих на основу измена и допуна којима се уређује новчано кажњавање овлашћених мењача.

ПС

WWW.PROPISI.NET

Кратке теме из области девизног пословања кроз питања претплатника

1 Нерезидент продаје уделе у капиталу резидентног правног лица резиденту – плаћање се врши у динарима

Питање: Нерезидентно правно лице из Словеније продаје уделе у резидентном правном лицу у Србији. Купац је резидентно правно лице из Србије. Да ли купопродајна цена мора да буде плаћена у динарима, на динарски нерезидентни рачун продавца – нерезидента, након чега ће се радити конверзија у евре и пребацити купопродајна цена на девизни (ЕУР) нерезидентни рачун продавца (СЛО)?

Одговор: У случају када нерезидентно правно лице продаје акције, односно удео у капиталу резидентног правног лица резиденту Србије, наплата се врши преко динарског нерезидентног рачуна, отвореног у Србији. Другим речима, у случају таквог преноса акција односно удела, није дозвољено плаћање у девизама, тј. директно на рачун нерезидента у иностранству.

Чланом 11. став 2. Закона о девизном пословању прописано је да се плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција нерезидената у Републици врши слободно, у складу са законом којим су уређена страна улагања.

Чланом 9. Закона о улагањима („Сл. гласник РС” бр. 89/15 и 95/18) прописано је да страни улагач има право да, у складу са законом, слободно трансферише финансијска и друга средства у вези са улагањем, као што су, између осталог, износи добијени од продаје удела или акција у капиталу привредног друштва, али тек након плаћања свих пореских и других обавеза по основу јавних прихода.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 401-00-00196/2019-16 од 28. 1. 2019. године:

С тим у вези, подсећамо на мишљење Министарства финансија број: 18-0-13-014/07-001 од 27. фебруара 2007. године, у ком је, између осталог, наведено и следеће:

„Продаја удела нерезидентна у резиденту – правном лицу са седиштем на територији Републике Србије не би могла да се изврши плаћањем према иностранству у девизама на домицилни рачун нерезидентна у иностранству, већ би купац – резидент требало да изврши плаћање у корист динарског нерезидентног рачуна страног лица код банке у Републици Србији, која ће захтеву тог лица постојати у складу са чланом 29. став 1. Закона о девизном пословању”.

Дакле, резидент – купац удела може да изврши плаћање **искључиво у корист динарског рачуна** нерезидента – продавца удела, односно на његов нерезидентни рачун, отворен у банци у Републици, након чега нерезидент тим динарским средствима може да купи девизе на домаћем девизном тржишту и да их трансферише у иностранство, с тим што је дужан да, уз налог за трансфер средстава, својој пословној банци достави доказ да је измирио све пореске обавезе према држави из конкретног посла, како је то прописано чланом 29. Закона о девизном пословању. Потврду, односно уверење о измиреним пореским обавезама издаје надлежна организациона јединица Пореске управе.

2 Одобравање финансијске позајмице од стране физичког лица нерезидентног правног лица које је у његовом власништву

Питање: Да ли физичко лице, резидент Р. Србије, власник правног лица у земљи која је чланица ЕУ, у складу с домаћим Законом о девизном пословању, има право да пружи финансијску позајмицу том правном лицу чији је власник?

Одговор: Одговор је негативан. Резиденти – физичка лица могу да се задужеју у иностранству узимањем кредита и зајмова у складу с чланом 18. ст. 11. и 12. Закона о девизном пословању (даље: Закон).

или динарима, која није извезена односно увезена у року дужем од годину дана од дана извршене наплате односно плаћања, **сматрају се комерцијалним кредитима и зајмовима**. У погледу таквих послова постоји обавеза извештавања НБС у складу са Одлуком о извештавању о кредитним пословима са иностранством.

У складу с чл. 6. ст. 3. Закона о девизном пословању, банка, резидент – правно лице, предузетник и огранак страног правног лица могу да изврше пребијање дуговања или потраживања по основу кредитних послова са иностранством у девизама са потраживањем или дуговањем по основу тих послова, реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга, као и по основу директних инвестиција и улагања у непокретности из чл. 11. и 12. тог закона, на начин који пропише Народна банка Србије.

Према т. 2) Одлуке, предмет пребијања у смислу те одлуке јесте постојеће дуговање и потраживање по:

1) кредитном послу са иностранством у девизама, о ком је резидент известио Народну банку Србију, и то по основу:

- доспеле неплаћене обавезе и доспелог ненаплаћеног потраживања по главници и камати по кредиту или зајму из члана 2. тачка (21) Закона, који је резидент, у складу са Законом, узео од нерезидента или одобрио нерезиденту после 28. априла 2002. године,

- реализованог увоза односно извоза робе или услуга који није плаћен односно наплаћен у року дужем од годину дана од дана увоза односно извоза, као и по основу унапред наплаћене односно плаћене робе или услуга који нису извезени

односно увезени у року дужем од годину дана од дана извршене наплате односно плаћања (кредитни посао из члана 4. Закона);

2) реализованом спољнотрговинском промету робе или услуга – неплаћени увоз и ненаплаћени извоз робе или услуга који се, у смислу Закона, не сматрају кредитним послом са иностранством;

3) директној инвестицији нерезидента у Републици Србији (даље: Република) или резидента у иностранству – доспела неплаћена обавеза, односно доспело ненаплаћено потраживање по основу учешћа у добити оствареној обављањем привредне делатности у Републици, односно иностранству;

4) улагању у непокретности нерезидента у Републици или резидента у иностранству – неплаћена купопродајна цена по уговору о куповини непокретности.

Сходно т. 3) Одлуке, дуговање или потраживање резидента према нерезиденту по основу кредитног посла са иностранством у девизама пребија се потраживањем или дуговањем између тих учесника по једном од послова из тачке 2. наведене одлуке, и то по кредитном послу са иностранством у девизама, по реализованом спољнотрговинском промету робе или услуга, по директној инвестицији нерезидента у Републици или резидента у иностранству или по улагању у непокретности нерезидента у Републици или резидента у иностранству, при чему се **врши на основу уговора о пребијању који су учесници у пребијању закључили у писменом облику или писмене изјаве о сагласности о пребијању коју један учесник у пребијању упућује другом, с чим се сагласила друга страна у послу.**

ПС

Електронски часопис **ПОСЛОВНИ САВЕТНИК**

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК“ представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства и пореза. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издавамо: Рачуноводство, Порези, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 2.000 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруке и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Тања Ђелкапић

Порески аспекти напојнице/бакшиша

Напојница или бакшиш подразумева износ новца који се у знак захвалности или као награда даје неком лицу за квалитетно обављену услугу. Најчешће је реч о релативно малим свотама новца које се дају да се изрази задовољство примљеном услугом.

Различите културе познају другачија правила када је у питању давања напојница, па је тако у некима она пожељна, док се у другим сматра увредом. У неким државама давање напојнице је добровољно, док је у појединим државама она „обавезна”, односно урачуната је у цену услуге.

Када је у питању Република Србија, основна карактеристика напојнице, односно бакшиша је да се даје добровољно, по правилу тек након извршене услуге, при чему је реч о износу који превазилази претходно дефинисану, односно уговорену цену услуге. Најчешће је реч о новчаном износу који је намењен једном или већем броју физичких лица, али некада он може да буде опредељен и правном лицу, односно предузетнику, пружаоцу услуга. С тим у вези доминирају случајеви да се напојница даје физичким лицима која су запослена код правног лица или предузетника, пружаоца услуга. Карактеристична је за поједине професије, попут конобара, особља у хотелима, таксиста, достављача хране, запослених у салонима лепоте, перионицама, итд. Напојница, односно бакшиш традиционално се даје у готовом новцу. У пракси су најчешћа три начина давања напојнице:

- плаћањем преко специјализоване платформе која новац преусмерава на текући рачун конкретног лица којем се бакшиш даје, примера ради конобара, које ради код пружаоца услуге – угоститеља;
- плаћањем у готовом новцу лицу које ради код пружаоца услуге;
- плаћањем уз употребу платне картице на текући рачун пружаоца услуге, који новац даље прослеђује физичком лицу, примера ради конобару, које ради код њега.

Начин опорезивања зависи највећим делом од методе примања бакшиша:

1. Готовински бакшиш – напојница се традиционално даје у готовини директно запосленом. У пракси такве напојнице често остају ван евиденције и не пријављују се за опорезивање, што није у складу са законом.

2. Безготовински бакшиш – с развојем технологије појавиле су се платформе које омогућавају давање напојнице путем платних картица. У том случају напојница је евидентирана и подложна је опорезивању по стопи од 20%, као остали приход.

1 Порески третман напојнице/бакшиша који је примљен преко специјализоване платформе

У питању је начин плаћања бакшиша приликом којег, осим даваоца и примаоца бакшиша, учествује и посредник – привредно друштво које поседује платформу. Наиме, у предметном случају полази се од следећих околности:

- привредно друштво је власник платформе која је намењена угоститељским објектима, тј. свим ресторанима, хотелима, кафетеријама, баровима, али и свим другим облицима пословања у којима запослени могу да добију напојницу;
- платформа омогућава својим клијентима – корисницима услужне делатности да плаћањем путем платне картице дају напојницу (бакшиш) запосленима у угоститељским објектима, с тим што омогућава примаоцима напојнице (бакшиша) да приме напојницу од стране задовољних давалаца напојнице;
- платформа функционише тако што примаоца напојнице креира налог на платформи и у вези са тим добија персонализован код, а даваоци напојнице који су задовољни услугом пруженом од стране примаоца напојнице (бакшиша) скенирају QR код који води до налога примаоца напојнице;
- давалац напојнице на платформу уноси новчани износ који жели да остави (као напојницу) примаоцу напојнице и податке своје платне картице, након чега потврђује плаћање напојнице;
- новац тј. напојница уплаћује се на рачун привредног друштва које је власник платформе, а

ПОРЕЗИ

рет запосленог и на терет послодавца, нето износ додатног примања по основу напојнице који остаје конобару износио би 22.000 динара.

Ред. бр	Опис	Износ
1.	Нето примање запосленог – зарада	22.000
2.	Бруто примање запосленог – зарада (бруто = нето / 0,701)	31.383
3.	Пореско умањење из члана 15а став 2. ЗПДГ	0
4.	Основица за порез (ред. бр. 2)	31.383
5.	Порез на зараде (ред. бр. 4 x 10%)	3.138
6.	Основица за плаћање доприноса (ред. бр. 2)	31.383
7.	Доприноси на терет запосленог – збирна стопа (ред. бр. 6 x 19,9%)	6.243
7.1	Дојринос за њензијско и инвалидско осигурање (ред. бр. 6 x 14%)	4.394
7.2	Дојринос за здравствено осигурање (ред. бр. 6 x 5,15%)	1.617
7.3	Дојринос за осигурање за случају незайосленосћи (ред. бр. 6 x 0,75%)	235
8.	Нето за исплату (ред. бр. 2 - ред. бр. 5 - ред. бр. 7)	22.000
9.	Доприноси на терет послодавца – збирна стопа (ред. бр. 6 x 15,15%)	4.758

Ред. бр	Опис	Износ
9.1	Дојринос за њензијско и инвалидско осигурање (ред. бр. 6 x 10%)	3.138
9.2	Дојринос за здравствено осигурање (ред. бр. 6 x 5,15%)	1.617
10.	Укупан трошак послодавца (ред. бр. 2 + ред. бр. 9)	36.141

* * *

Уколико би напојница била обавезна, односно уколико би се наплаћивала у име угоститеља, као обвезника ПДВ-а, тако наплаћени износ имао би карактер повећања накнаде за промет конкретне угоститељске услуге, што значи да би постојала обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ-а. С тим у вези наплаћени износ напојнице имао би карактер бруто повећања накнаде, па би се износ ПДВ-а утврђивао применом прерачунате пореске стопе. **У таквим околностима** сматрамо да би бакшиш који се од стране послодавца (угоститеља) исплаћује, примера ради, конобарима који раде по уговору о раду, **имао карактер зараде**, уз обавезу плаћања пореза и доприноса од стране послодавца (угоститеља).

Тања Ђелкапић

Порески третман услуга посредовања када је реч о услугама међународног превоза лица у ваздушном саобраћају, услугама накнадног достављања пртљага путнику, услугама навигације у ваздушној пловидби и услугама које пружају резервациони системи

Предмет опорезивања ПДВ-ом је испорука добара и пружање услуга (даље: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици Србији уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику Србију.

Промет добара, у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/04... и 94/24 – даље: **Закон**), представља пренос права располагања на телесним

стварима (добра) лицу које тим добрима може да располаже као власник, ако наведеним законом није друкчије одређено. Прометом услуга, у смислу истог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, сматрају се сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. тог закона.

Уколико је место промета услуга Србија, сходно одредбама члана 12. Закона, обвезник ПДВ-а на

података не сматрају непосредно повезаним с међународним превозом лица, па самим тим не испуњавају услове за пореско ослобођење. Наиме, Закон изричито прописује пореско ослобођење само за одређене услуге, као што је промет услуга међународног превоза лица у ваздушном саобраћају, који је ослобођен ПДВ-а. Исто важи и за услуге посредовања у продаји авио-карата јер су оне директно повезане с превозом путника. У нерезидентним авио-компанијама ослобођење важи само ако постоји принцип узајамности између држава.

Услуге глобалних резервационих система нису непосредно повезане с превозом путника. Наиме, глобални резервациони системи (ГДС) и системи електронске обраде података представљају технич-

ку и аналитичку подршку пословању авио-компанија, али нису део саме услуге превоза. Наведене услуге укључују коришћење платформи за анализу тржишта, одређивање цена и анализу конкуренције, системе за електронску обраду података у вези са продајом карата и сл.

Према томе, услуге глобалних резервационих система и електронске обраде података нису непосредно повезане са услугом међународног превоза путника, већ се ради о услугама подршке авио-индустрији. Пошто Закон не предвиђа ослобођење за те услуге, на њих се обрачунава и плаћа ПДВ по општој стопи ПДВ-а од 20% – уколико је место промета услуге Србија, а сходно члану 12. став 4. Закона.

Тања Ђелкапић

Набавка гараже или гаражног места уз куповину стана, са аспекта примене прописа о ПДВ-у

Посебни део зграде, сагласно одредби члана 3. став 2. тачка 8) Закона о становању и одржавању зграда („Сл. гласник РС” бр. 04/16 и 9/20 – др. закон – даље: Закон о становању и одржавању зграда) јесте посебна функционална целина у згради која може да представља стан, пословни простор, гаражу, гаражно место или гаражни бокс.

У складу са Законом о становању и одржавању зграда:

- гаража је затворени простор у згради или ван ње који чини посебну функционалну целину, а састоји се од једног или више гаражних места или гаражних боксова, с тим што гаража која се састоји од више гаражних места, односно гаражних боксова садржи и заједничке делове који служе приступу сваком гаражном месту, односно гаражном боксу;
- гаражно место је посебан део гараже који чини простор одређен обележеном површином за паркирање возила;

- гаражни бокс је посебан део гараже који чини просторија намењена за паркирање возила.

За разлику од наведеног, паркинг-место је одговарајући простор одређен обележеном површином за паркирање возила изван зграде, сагласно одредби члана 3. став 2. тачка 15) Закона о становању и одржавању зграда.

Такође, са аспекта примене прописа којима се уређује планирање и изградња (члан 2. Закона о планирању и изградњи):

- зградама се сматрају и објекти који имају кров, али немају (све) зидове (нпр. надстрешница), као и објекти који су претежно или потпуно смештени испод површине земље (склоништа, подземне гараже и сл.);
- помоћни објекат је објекат који је у функцији главног објекта, а гради се на истој парцели на којој је саграђен или може да буде саграђен главни стам-

тачка 1) Закона, а у власништву су обвезника или су узета у закуп (лизинг) од стране обвезника.

Ако обвезник стиче право својине на гаражи или гаражном месту које је намењено паркирању различитих возила, дужан је да изврши поделу претходног пореза на део који може и део који не може да одбије од ПДВ-а који дугује.

2.2 Гаража или гаражно место биће коришћени за давање у закуп

Обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза, у складу са општим условима, када гаражу или гаражно место набавља ради изнајмљивања правним или физичким лицима.

Неопходно је указати на случај када обвезник купује стан и гаражу или гаражно место које ће давати у закуп физичком лицу, при чему ће физичко лице становати у том стану. За промет услуга закупа станова који ће да се користе за стамбене потребе прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, у складу са одредбом члана 25. став 2. тачка 4) Закона. С тим у вези, по основу куповине стана обвезник нема право на одбитак претходног пореза.

Када је у питању гаража или гаражно место, промет услуге изнајмљивања таквог објекта или дела објекта од 1. јануара 2021. године опорезује се као засебан промет, а не као споредан промет, који је опорезив ПДВ-ом независно од тога коме се издаје. Према томе, по основу набавке гараже или гаражног места постоји право на одбитак претходног пореза и у случају када је гаражно место намењено издавању физичким лицима у оквиру уговора о закупу стана за потребе становања.

2.3 Гаража или гаражно место набављају се ради даље продаје

За други и сваки наредни пренос права располагања на гаражи или гаражном месту, као економски дељивој целини у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, при чему имају карактер непокретности у смислу Закона о промету непокретности, прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза уколико није

уговорен обрачун ПДВ-а у складу с чланом 25. став 2. тачка 3) Закона.

Када се на пренос права својине на гаражи или гаражном месту не плаћа ПДВ у складу са Законом, постоји обавеза плаћања пореза на пренос апсолутних права у складу са Законом о порезима на имовину. Према томе, обвезник нема право на одбитак претходног пореза уколико гаражу или гаражно место набавља ради даље продаје, под претпоставком да није уговорен обрачун ПДВ-а и да није у питању први пренос права располагања.

2.4 Гаража или гаражно место биће коришћени за друге намене

У пракси се јавља и ситуација да обвезник купи стан који ће користити као канцеларијски простор, али истовремено набави и гаражу коју ће користити, примера ради, као магацин, за смештање опреме, залиха и других добара намењених обављању опорезивног промета, за који је прописано право на одбитак претходног пореза. У предметном случају по основу набавке гараже обвезник има право на одбитак претходног пореза, уз испуњење свих услова дефинисаних одредбама члана 28. Закона.

У Мишљењу Министарства финансија бр. 011-00-00935/2019-04 од 10. 6. 2020. године, у вези са ситуацијом када обвезник ПДВ-а – привредно друштво стекне гаражу коју ће користити као простор за смештање лабораторије за израду прототипова производа и израду електронских компоненти и других производа у области ИТ сектора, да ли има право да ПДВ обрачунат од стране обвезника ПДВ-а – претходног учесника у промету за први пренос права располагања на тој економски дељивој целини у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта одбије као претходни порез, наведено је следеће:

Када обвезник ПДВ – привредно друштво стекне гаражу коју ће, према наводима из захтева, користити као простор за смештање лабораторије за израду прототипова производа и израду електронских компоненти и других производа у области ИТ сектора, има право да ПДВ обрачуна од стране обвезника ПДВ – претходног учесника у промету за први пренос права располагања на тој економски дељивој целини у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, одбије као претходни порез, под условом да поседује рачун издати у складу са Законом.

Порески прекршаји правних лица, предузетника и физичких лица у Закону о пореском поступку и пореској администрацији – примена од 1. јануара 2025. године –

Увод

Према одредбама Закона о прекршајима („Сл. гласник РС” бр. 65/2013, 13/2016, 98/2016 – Одлука УС РС, 91/2019 – други закон, 91/2021 и 112/2022 – Одлука УС РС), **прекршај** је противправно дело које је законом или другим прописом надлежног органа одређено као прекршај и за које је прописана прекршајна санкција. Битна особина прекршаја је да није управљен против друштвених интереса већег значаја и углавном се појављује као деликт угрожавања у облику апстрактне опасности, па су санкције за њега блаже од оних које су предвиђене за кривична дела.

Према члану 3. истог закона, нико не може да буде кажњен за прекршај нити на њега могу да се примене друге прекршајне санкције ако то дело пре него што је било извршено није било законом, или на закону заснованом пропису, предвиђено као прекршај и за које законом, или другим на закону заснованом пропису, није прописано којом врстом и висином санкције учинилац прекршаја може да буде кажњен. У том смислу може се разумети и **регулатива пореских прекршаја** која је прописана Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС” бр. 80/2002... и 94/2024 – даље: **Закон**), којом су утврђене новчане казне за пореске прекршаје, које су представљене у наставку чланка. Порески прекршаји регулисани су чл. 176б–182б наведеног закона, али су значајно иновирани последњим изменама тог закона.

1 Врсте пореских прекршаја

Према одредбама члана 176б Закона, **порески прекршаји** су:

- 1) прекршаји одредаба садржаних у пореским законима, прописани поменутиим законом (даље: **општи порески прекршаји**), и
- 2) прекршаји прописани у пореским законима, као и прекршаји одредаба које садржи искључиво наведени закон (даље: **посебни порески прекршаји**).

Као што се види, Закон разликује две врсте пореских прекршаја:

- **опште пореске прекршаје** – под којима се подразумевају прекршаји одредаба садржаних у материјалним пореским законима (на пример, прекршаји одредаба закона којим се уређују порези на имовину, порез на добит правних лица, порез на додату вредност итд.), и
- **посебне пореске прекршаје** – под којима се подразумевају прекршаји одредаба Закона које учине порески обвезници – правна лица, предузетници, физичка лица, као и прекршаји других лица којима су наметнуте одређене пореске дужности у Закону (на пример, прекршаји који учине банке, државни органи, адвокатске коморе, одговорна лица у правним лицима и сл.), затим прекршаји из области мењачких послова и области игара на срећу, као и прекршаји одговорних лица у Пореској управи.

Посебно је важно напоменути да, сагласно одредби члана 176б став 2, за утврђивање прекршајне одговорности у складу са Законом:

- а) **предузетником** се сматра и физичко лице које је обвезник пореза на додату вредност, а
- б) **одговорним лицем** у правном лицу сматра се и одговорно лице у државном органу и организацији, органу и организацији територијалне аутономије или локалне самоуправе, без својства правног лица (из члана 27. став 2. тачка 2) Закона).

■ има сталну пословну јединицу, али промет добара односно услуга врши ван своје сталне пословне јединице,

казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара ако у складу с пореским законом не одреди пореског пуномоћника и не евидентира се за обавезу плаћања пореза.

2) Порески обвезник – физичко лице које у Републици Србији врши промет добара односно услуга у складу с пореским законом, а у Републици Србији нема пребивалиште односно боравиште, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 50.000 динара ако у складу с пореским законом не одреди пореског пуномоћника и не евидентира се за обавезу плаћања пореза.

6 Посебне мере према пореским прекршиоцима

У члановима 182а и 182б Закона прописане су посебне мере за пореске обвезнике који понављају пореске прекршаје или који својим позитивним чињењем спречавају подношење прекршајних пријава.

Према члану 182а:

1) ако порески обвезник у року од две године од дана правоснажности осуђујуће пресуде за прекршаје (из члана 177. ст. 1, 2, 3, 4. и 6. Закона):

■ **учини исти прекршај** – може му се, уз новчану казну, изрећи и заштитна мера забране вршења одређених делатности у трајању од шест месеци до три године;

2) ако одговорно лице у пореском обвезнику – правном лицу из тачке (1) у року од две године од дана правоснажности осуђујуће пресуде за прекршај из члана 177. ст. 1, 2, 3, 4. и 6. Закона:

■ **учини исти прекршај** – може се, уз новчану казну, изрећи и забрана одговорном лицу да врши одређене послове у трајању од шест месеци до три године.

Према члану 182б:

1) против лица које учини радњу односно пропуст у вези с порезом чије утврђивање обавља сам порески обвезник, при чему се исти сматрају пореским прекршајем:

■ сви прекршаји из члана 177,

■ из члана 179. став 1. т. 2б) и 3) и став 3. у вези са ставом 1. тачка 3) тог члана, и

■ из члана 180. став 1. т. 5) и 6) и став 3. Закона,

неће се подносити захтев за покретање прекршајног поступка – ако то лице, пре предузимања било које радње пореског органа у вези са учињеном радњом или пропустом, односно пре отпочињања пореске контроле или подношења захтева за покретање прекршајног поступка, самоиницијативно пријави учињену радњу односно пропуст и истовремено плати дуговани износ пореза, увећан за обрачунату камату (из члана 75. Закона) на износ мање плаћеног пореза по стопи једнакој годишњој референтној стопи Народне банке Србије, увећаној за десет процентних поена, применом простог интересног рачуна од сто.

2) Против лица које учини неку од претходно наведених радњи, односно пропуст из тачке (1), у вези са порезом који се утврђује решењем, неће се подносити захтев за покретање прекршајног поступка – ако то лице, пре предузимања било које радње пореског органа у вези са учињеном радњом или пропустом, односно пре отпочињања пореске контроле или подношења захтева за покретање прекршајног поступка, самоиницијативно пријави учињену радњу односно пропуст, а утврђени износ пореза плати у прописаном року.

ПС

Редакција

Објављене су каматне стопе за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке“ за 2025. годину

На основу овлашћења из члана 61. став 3. Закона о порезу на добит правних лица министар финансија донео је Правилник о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке“ за 2025. годину (даље: Правилник), који је објављен у „Службеном гласнику РС“ бр. 17/2025 од 28. фебруара, а ступа на снагу осмог дана од дана објављивања, тј. 8. марта 2025. године.

Као што и сам назив Правилника говори, прописане каматне стопе односе се на утврђивање пореза

на добит за 2025. годину, а могу да се примењују и за потребе обрачуна пореза на добит по одбитку у случају исплате прихода од камате повезаном нерезидентном правном лицу.

Као и прошле године, није објављена каматна стопа за краткорочне кредите у CHF за друга привредна друштва. Ове године није објављена каматна стопа за кредите у CNY (кинески јен).

Наведене каматне стопе примењују се и на зајмове.

У наставку следи упоредни преглед каматних стопа за 2024. и 2025. годину:

	2025. год.	2024. год.
За друга привредна друштва (осим за банке и даваоце финансијског лизинга)		
Краткорочни кредите у RSD	8,01%	7,57%
Дугорочни кредите у RSD	8,24%	8,30%
Краткорочни кредите у EUR и динарски кредите индексирани у EUR	6,41%	6,12%
Дугорочни кредите у EUR и динарски кредите индексирани у EUR	6,79%	6,23%
Дугорочни кредите у CHF и динарски кредите индексирани у CHF	7,50%	7,54%
Краткорочни кредите у USD и динарски кредите индексирани у USD	8,31%	8,20%
Дугорочни кредите у USD и динарски кредите индексирани у USD	3,40%	4,25%
За банке и даваоце финансијског лизинга		
Краткорочни кредите у RSD	3,92%	5,02%
Дугорочни кредите у RSD	0,81%	5,16%
Кредите у EUR и динарски кредите индексирани у EUR	4,59%	4,31%
Кредите у USD и динарски кредите индексирани у USD	5,26%	5,02%
Кредите у CHF и динарски кредите индексирани у CHF	2,75%	2,8%
Кредите у SEK и динарски кредите индексирани у SEK	4,09%	4,19%
Кредите у GBP и динарски кредите индексирани у GBP	1,71%	1,88%
Кредите у RUB и динарски кредите индексирани у RUB	3,25%	2,42%
Кредите у CNY и динарски кредите индексирани у CNY	Није објављена	4,55%

ПС

Измене и допуне Правилника о садржају пореске пријаве ПДП: подношење пореске пријаве за окончање ликвидације и садржина извештаја о реализацији поделе права и обавеза правног претходника (у случају статусне промене подела и издвајање)

У „Службеном гласнику РС” бр. 21/2025 од 13. 3. 2025. године објављен је Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица (даље: Правилник о изменама и допунама).

Измене у Правилнику о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 30/2015... и 97/2021 – даље: Правилник) извршене су ради усаглашавања с последњим изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 94/2024 – даље: ЗПДПЛ), које се, изузев неких техничких измена, односе на:

- подношење пореских пријава у ликвидацији и
- нова правила за пореске обавезе у случају статусних промена.

1 Део 8. Подаци о ликвидацији

Што се тиче попуњавања података у делу 8А „Отварање ликвидације”, није било измена. Измене се односе на попуњавање података у делу 8Б „Окончање и обустава ликвидације”.

У складу са измењеним чланом 12. тачка 2) Правилника:

(1) под редни број 8.4 „Датум окончања, односно обуставе поступка ликвидације” уноси се **датум решења** донетог од стране органа надлежног за вођење регистра којим је усвојена регистрациона пријава брисања након окончања поступка ликви-

дације, односно регистрациона пријава обуставе поступка ликвидације,

(2) под редни број 8.5 „Број одлуке” уноси се **број решења** донетог од стране органа надлежног за вођење регистра којим је усвојена регистрациона пријава брисања након окончања поступка ликвидације, односно регистрациона пријава обуставе поступка ликвидације.

Дакле, у односу на раније решење, према којем су се у поља 8.4 и 8.5 уносили датум и број одлуке о окончању односно обустави поступка ликвидације коју је донео надлежни орган обвезника, сада се прописује да је меродаван датум (и број) решења АПР-а којим се усваја регистрациона пријава брисања након окончања поступка ликвидације, односно регистрациона пријава обуставе поступка ликвидације.

Подсећамо на то да су у вези са темом додатна појашњења објављена у чланку „Порески биланси и пореске пријаве друштва у ликвидацији”, објављеном у броју 5/2022 часописа, која се и надаље примењују, уз измену датума на који се сачињава порески биланс који се подноси уз пореску пријаву услед окончања поступка ликвидације.

WWW.PROPISI.NET

3 Почетак примене и прелазне одредбе

У складу с чланом 7. Правилника о изменама и допунама, одредбе тог правилника примењују се на поступке ликвидације који се окончају, односно обуставе почев од 1. јануара 2025. године.

У случају када је поступак ликвидације окончан или обустављен закључно са 31. децембром 2024. године, при чему до тог датума обвезник није поднео пореску пријаву за коначно утврђивање пореске обавезе јер није истекао законски рок за њено подношење, а надлежни орган за вођење регистра донесе решење којим је усвојена регистрациона пријава брисања након окончања поступка ликвидације, односно регистрациона пријава обуставе поступка ликвидације после 1. јануара 2025. године, подношење пореске пријаве за утврђивање коначне обавезе у случају окончања, односно обуставе поступка ликвидације врши у складу са овим правилником.

Обвезник који је до 31. децембра 2024. године поднео пореску пријаву за утврђивање коначне обавезе у случају окончања, односно обуставе поступка ликвидације у складу с Правилником о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 30/15, 101/16, 8/19, 94/19, 159/20 и 97/21), након чега орган надлежан за вођење регистра донесе решење којим је усвојена регистрациона пријава брисања након окончања поступка ликвидације, односно регистрациона пријава обуставе поступка ликвидације, нема обавезу да поднесе пореску пријаву у складу с тим правилником.

У складу с чланом 8. Правилника о изменама и допунама, пореску пријаву за утврђивање коначне обавезе пореза на добит за обвезника над којим је окончан, односно обустављен поступак ликвидације у складу с Правилником о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 30/15, 101/16, 8/19, 94/19, 159/20 и 97/21) обвезник подноси закључно са 31. децембром 2024. године, односно после 1. јануара 2025. године у случају подношења:

- 1) измењене пореске пријаве за пореску пријаву поднету закључно са 31. децембром 2024. године;
- 2) пореске пријаве коју је обвезник пропустио да поднесе у законском року закључно са 31. децембром 2024. године.

4 Брисање огранка нерезидентног обвезника

Одредбом члана 34. став 6. ЗПДПЛ прописано је да, у случају брисања огранка нерезидентног обвезника, пореска пријава и порески биланс морају да буду поднети у року од 60 дана од дана регистрације брисања у надлежном регистру, **сагласно правилима која важе за окончање или обуставу поступка ликвидације.**

Дакле, и услед брисања огранка нерезидентног обвезника из Регистра привредних субјеката, пореска пријава у делу 8 биће попуњена у складу на наведени начин, при чему се и у том случају брисања примењују прелазне одредбе из чланова 7. и 8. Правилника о изменама и допунама (што је прописано чланом 9. Правилника о изменама и допунама).

ПС

Електронски часопис **ПОСЛОВНИ САВЕТНИК**

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства и пореза. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издавамо: Рачуноводство, Порези, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 2.000 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За ирејилашу и грује информације ишишиће нам на: office@ingpro.rs или нас йозовише на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Кратка тема: Рачунање рока од 12 месеци у ком се посматра остварени промет у циљу евидентирања у систему ПДВ-а по сили закона

Повод за разматрање теме рачунања рока од 12 месеци у ком се посматра остварени промет у циљу евидентирања у систему ПДВ-а по сили закона јесте став судске праксе, заснован на одредбама о мерењу рока из Закона о општем управном поступку, који се разликује од тумачења које је по истом питању понудило Министарство финансија кроз службено мишљење, на које смо се у претходном периоду ослањали приликом утврђивања предметног периода.

У складу с чланом 38. став 1. Закона о ПДВ-у, обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара дужан је да у року од пет дана од дана када је остварио тај промет поднесе евиденциону пријаву пореском органу.

У вези са рачунањем предметног периода од 12 месеци Министарство финансија у Мишљењу бр. 011-00-00369/2017-04 од 9. 6. 2017. године заузело је следећи став:

Израз „претходних 12 месеци” њодрозумева временски период који се одређује у данима – 365 дана, односно 366 дана ако је реч о претходној години. Примера ради, на дан 18. 3. 2014. године одређује се износ укупног промета у претходних 12 месеци, а то је временски период од 18. 3. 2013. закључно са 17. 3. 2014. године.

Дакле, према наведеном тумачењу, претходних 12 месеци на конкретан дан сагледава се као 365 дана (366 ако је преступна година) уназад, почев од дана који претходи конкретном дану на који се сагледава промет.

Међутим, према Пресуди Управног суда У. 19730/19 од 4. 5. 2022, период од 12 месеци рачуна се у складу са одредбама Закона о општем управном поступку.

С тим у вези, у складу с чланом 80. став 2. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/2016 и 2/2023 – Одлука УС РС, Аутентично тумачење – 95/2018), рок који је одређен на месеце, односно на године завршава се истеком оног дана, месеца, односно године која по свом броју одговара дану када је обавештавање извршено, односно дану на који „пада” догађај од ког се рачуна трајање рока. Ако тог дана нема у последњем месецу, рок истиче последњег дана у том месецу.

Пресуда гласи:

„Период од 18. 3. 2013. до 18. 3. 2014. године представља рок од 12 месеци у случају одређивања периода у коме је остварен укупан промет и за који постоји обавеза подношења пријаве пореском органу, а не рок од 12 месеци и један дан.

Из образложења:

Одредбом члана 38. став 1. Закона о порезу на додату вредност прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара дужан да најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног и правног стања ове управне ствари правилно је, по налажењу Управног суда, поступио тужени орган када је одбио жалбу тужиоца и донео оспорено решење. Ово стога што је у поступку који је претходило доношењу оспореног решења утврђено да је на дан 18. 3. 2014. године, издавањем откупног листа – признанице број 41/14, у укупној вредности од 809.829,90 динара од стране Привредног друштва „ГГ”, тужилац остварио укупан промет у периоду од 18. 3. 2013. године до 18. 3. 2014. године у износу од 8.563.016,00 динара, те да је у смислу одредбе члана 10. став 1. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност постао порески дужник и обвезник ПДВ-а, због чега је био дужан да сачини

и преда ЕППДВ, сходно одредби чл. 38. став 1. Закона о ПДВ-у. Како у конкретном случају, у пореском периоду од 1. 5. 2014. године до 30. 4. 2015. године (**почев од 19. 3. 2014. године, односно од дана који следи дану у коме је тужилац остварио промет већи од 8.000,000,00 динара**), тужилац није обрачунавао и плаћао ПДВ у смислу одредбе члана 37. став 1. тачка 4) Закона о порезу на додату вредност и подносио пореске пријаве, то је у циљу отклањања неправилности ожалбеним решењем правилно тужиоцу утврђена непријављена обавеза ПДВ-а, извршен обрачун ПДВ-а и камате и наложена њихова уплата, у износима, за периоде и на начин ближе наведен у тачка од 1. до 5. диспозитива ожалбеног решења.

По оцени суда тужени орган је правилно оценио као неоснован навод жалбе, који је поновљен и у тужби, да је за обрачун ПДВ-а погрешно узет период од 12 месеци и један дан (од 18. 3. 2013. године до 18. 3. 2014. године). Ово стога што је правилно закључио да се за одређивање тренутка настанка обавезе пријављивања у систем ПДВ-а посматра период од претходних 12 месеци, **при чему се одређени рок од 12 месеци завршава истеком оног дана који по свом броју одговара дану у који пада догађај од ког се рачуна трајање рока у смислу члана 90. став 2. Закона о општем управном поступку, тако да период од 18. 3. 2013. године до 18. 3. 2014. године у конкретном случају представља рок од 12 месеци.**

Напомена: У пресуди се позива на члан 90. став 2. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 30/2010), важећег у периоду који се разматра у конкретном поступку. Те одредбе су идентичне одредбама члана 80. тренутно важећег Закона о општем управном поступку.

То би значило да се, примера ради, на 18. 3. 2025. године одређује износ укупног промета у претходних 12 месеци, а то је временски период од 17. 3. 2024. закључно са 17. 3. 2025. године (према инструкцијама из наведеног мишљења Министарства финансија сагледавао би се промет у периоду од 18. 3. 2024. до 17. 3. 2025. године, што је један дан мање).

Указујемо на то да су порески органи у обавези да своје поступање усагласе са ставом Управног суда, што за епилог има и да ће се у поступцима контроле предметни период рачунати у складу са одредбама члана 80. Закона о општем управном поступку, а не у складу са тумачењем које је Министарство финансија понудило у свом мишљењу. Наиме, у складу с чланом 69. став 2. Закон о управним споровима („Сл. гласник РС” бр. 111/2009), ако према природи ствари у којој је настао управни спор уместо поништеног управног акта треба донети други, надлежни орган дужан је да тај акт донесе без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана достављања пресуде, **при чему је надлежни орган везан правним схватањем суда, као и примедбама суда у погледу поступка.** То би значило и да, уколико се у неком другом поступку поступи другачије, остаје ризик да управни суд поништи акт.

Исти тако саветује се и обвезницима који нису у систему ПДВ-а, а остварују промет који се урачунава у укупан промет који се сагледава у циљу евидентирања у систему ПДВ-а по сили закона, да рок од 12 месеци рачунају у складу с чланом 80. став 2. Закона о општем управном поступку, на који је указао и Управни суд у својој пресуди.

ПС

Електронски часопис **ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ**

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Намењен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издвајамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.800 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњим бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За ирејилашу и грује информације ишишице нам на: office@ingpro.rs или нас иозовише на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Приходи који се опорезују годишњим порезом на доходак грађана и подношење пореске пријаве ПП ГПДГ за 2024. годину

Увод

Годишњи порез на доходак грађана за 2024. годину утврђује се и плаћа у складу са одредбама:

- 1) чланова 87, 88, 89. и 89а Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2001... и 94/2024 – даље: **Закон**) и
- 2) Правилника о пореској пријави за годишњи порез на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2023 – даље: **Правилник**).

Годишњи порез на доходак грађана на приходе остварене у 2024. години обрачунава се и плаћа по систему самоопорезивања.

У пракси то значи да Пореска управа на основу расположивих података из службених евиденција о приходима грађана за 2024. годину унапред попуњава пореску пријаву за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана за 2024. годину и поставља је као радну верзију пријаве (статус „у припреми”) на портал еПорези. Сва физичка лица која су у 2024. години остварила доходак виши од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом, исплаћене у Републици Србији (даље: Република), који за 2024. годину износи **4.874.508** динара, дужна су да најкасније до 15. маја 2024. године на порталу еПорези провере исказане податке у унапред попуњеној пореској пријави, као и да самостално изврше евентуалне корекције уколико се не слажу с подацима исказаним у њиховој унапред попуњеној пореској пријави, па да тако кориговану пријаву на истом том месту поднесу прихватањем опције „Потпиши и поднеси”.

Правилником су прописани начин подношења и садржина пореске пријаве о годишњем порезу на доходак грађана који се обрачунава и плаћа самоопорезивањем у складу с чл. 87–89а Закона о порезу. **Пореска пријава о годишњем порезу подноси се**

Пореској управи на обрасцу ПП ГПДГ – *Пореска пријава о обрачунајном годишњем порезу на доходак грађана за _____ годину* (даље: **образац ПП ГПДГ**), који је одштампан уз Правилник и чини његов саставни део. Он се суштински не разликује од претходно важећег обрасца ППДГ-2Р.

Подсећамо на то да је за приступ порталу Пореске управе неопходно да физичко лице поседује квалификовани електронски сертификат са чипом, односно да може да овласти неко треће лице да у његово име поднесе пореску пријаву. То овлашћење даје се преко обрасца ПЕП, у складу с правилима која су прописана Правилником о подношењу пореске пријаве електронским путем.

Нерезидентни обвезник подноси пореску пријаву преко пореског пуномоћника одређеног у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији.

У случајевима у којима Пореска управа није припремила унапред попуњену пореску пријаву (нпр. ако је за остварени приход поднета појединачна пореска пријава о обрачунатим порезима и доприносима на обрасцу ППП ПД, у којој је као идентификатор физичког лица, обвезника годишњег пореза на доходак грађана, унет број пасоша, или ако до дана постављања пореске пријаве за годишњи порез на доходак грађана на портал Пореске управе није поднета одговарајућа пореска пријава о оствареним приходима физичког лица, па порески орган не располаже потребним подацима у датом моменту и др.) и поставила је на портал Пореске управе, **с обзиром на то да су физичка лица обвезници годишњег пореза на доходак грађана, она су у обавези да сама попуне и поднесу пореску пријаву за 2024. годину у електронском облику, преко портала Пореске управе, најкасније до 15. маја 2025. године.** Напо-

члану 18. став 1. тп. 2) и 3) Закона и ойорезује се у складу са одредбама чл. 13. до 16. Закона.

С обзиром на то да је зарада йриход који се ойорезује и йодишњим йорезом на доходак йрађана, йримање зайосленої које има йорески йрейман зараве (у конкретном случају, износ дневнице изнаг йрийдајућеї неойорезивої износа) урачунава се у основицу йодишњеї йореза на доходак йрађана, салиасно одредбама чл. 87. до 89. Закона.

9 Продужење рока за подношење пореске пријаве

Пореска пријава за годишњи порез **доставља се до 15. маја ове године**, али је, према одредби члана 39. ЗПППА, могуће и продужење тог рока. Наиме, на писмени захтев поднет пре истека рока за достављање пореске пријаве Пореска управа може да одобри пореском обвезнику продужење рока из оправданих разлога (болест, одсуствовање из земље, несрећни случај, елементарна непогода већих размера и сл.), док ти разлози постоје, а најдуже за шест месеци од дана истека законског рока за подношење пријаве. О захтеву за продужење рока за подношење пореске пријаве одлучује Пореска управа у месту у ком се подноси пореска пријава у року од пет дана од дана пријема захтева.

Мр Жељко Албанезе

Право запослених и обавезе послодаваца у случају бесплатног јавног превоза

1 Бесплатни јавни превоз у Београду

У „Службеном листу града Београда” бр. 161/2024 објављено је решење градоначелника Града Београда, које гласи: „Услуга превоза за сва лица која користе линијски превоз путника у интегрисаном тарифном систему на територији Града Београда је бесплатна, почев од 1. јануара 2025. године.”

Шта значи одлука да превоз у Београду постаје бесплатан? То значи да је бесплатно коришћење

Ако је истекао законски рок за подношење пореске пријаве и захтев за продужење рока је одбијен, пореска пријава мора да се поднесе у року од пет дана од дана достављања закључка о одбијању. Ако је захтев одбијен, пореска пријава мора да се поднесе у року од пет дана од дана достављања закључка о одбијању. Против закључка о одбијању није дозвољена жалба.

10 Казнене одредбе

Према члан 180. став 1. тачка б) ЗПППА, новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које није предузетник ако Пореској управи не поднесе или не поднесе у законском или додатном року пореску пријаву, или ако је поднесе непотписану, или у пријаву унесе нетачне податке, а не исправи их у прописаном року, или је поднесе без потребне документације и доказа од значаја за утврђивање пореза. Порески обвезник – физичко лице које није предузетник, који не изврши уплату пореза утврђеног у пореској пријави, односно решењу Пореске управе, казниће се новчаном казном у износу од 50% од утврђеног пореза, а не мање од 5.000 динара.

ПС

Утврђивање стварних трошкова по запосленом у описаним ситуацијама је неопходно како би се утврдио неопорезив износ и евентуална обавеза плаћања пореских обавеза за сваког појединог запосленог који је користио ту врсту превоза. У наведена два случаја организовања превоза запослених, ако калкулација покаже да трошкови превоза по запосленом који се превози износе више од 5.630,00 динара, на ту разлику треба обрачунати порез по стопи од 10%. **На пример**, послодавац је

утврдио на основу калкулације да за један аутобус којим превози запослене има укупне месечне трошкове (амортизација, гориво, одржавање аутобуса, зараде возача и други трошкови) од 240.000 динара, што за 40 запослених, по запосленом, даје месечне трошкове превоза од 6.000 динара. То је за (6.000 - 5.630) 370 динара по запосленом месечно изнад неопорезивог износа, на који треба обрачунати пореску обавезу (порез од 10%).

Андријана Ивић

Порески третман исплате поклона за 8. март и бонуса запосленим женама које су на породилском одсуству

У складу с чл. 120. т. 4) Закона о раду, општим актом, односно уговором о раду може да се утврди право на друга примања.

На основу наведене одредбе послодавац запосленим женама може да да поклон за 8. март. У самом акту треба да прецизира да ли то право имају и запослене које се налазе на породилском одсуству, одсуству с рада ради неге детета и одсуству с рада ради посебне неге детета. Наиме, послодавац, у складу са својим општим актом, може да врши додатне исплате породилјама.

Порески третман и начин подношења пореске пријаве појашњени су у Билтену ЦВПО бр. 1/2024, на стр. 9, чији извод преносимо у целости:

Савласно члану 105. Закона о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/05... 95/18), члану 18. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС” бр. 84/04... 92/23) и члану 6. Правилника о ближим условима и начину остваривања права на финансијску подршку породици са децом („Сл. гласник РС” бр. 58/18), исплата поклона за 8. март запосленим породиљама **има карактер зараде**.

Пореску пријаву ППП ПД за исплату накнаде зараде у случају запослених породиља са шифром ОВП 211 не подноси послодавац већ Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања,

које је уједно и исплатилац ове накнаде.

Приликом исплате накнаде поклона породиљи, послодавац користи ОВП 101 и у пореској пријави ППП ПД не исказује податке о радним сатима у којима 3.7, 3.8 и 3.8а јер су исти исказани у пореској пријави коју подноси надлежно министарство. Такође, послодавац не исказује податке ни у мултифункционалним којима. Приликом исплате поклона за обрачунски период за који се исплаћује накнада зараде, **не користи се неопорезив износ зараде**, јер се он у целини користи приликом исплате накнаде зараде.

Што се тиче обрачуна доприноса приликом исплате поклона, њих обрачунава послодавац на друго вредности поклона, без обавезе примене најниже основице доприноса, а у поље фонд сати – 3.8а поједино је унећи ознаку -1.

Прејорука је да се пореска пријава за исплату поклона подноси за исти обрачунски период за који се поклон исплаћује и осталим запосленима, што је најчешће за обрачунски период фебруар, па се тако конкретно у поље 1.2. ППП-ПД уноси 02 2024 (без ознаке „К”).

Дакле:

■ исплата породилјама има порески третман зараде, тако да се обрачунавају порез и сви припадајући доприноси;

- послодавац не може да користи пореску олакшицу из чл. 15а ст. 2. ЗПДГ (која у 2025. години износи 28.423 динара);
- не примењује се најнижа основица доприноса, али се свакако примењују правила о највишој основици доприноса;
- пореска пријава подноси се са ОВП 101;
- у пријави се не исказују подаци о радним сатима у пољима 3.7, 3.8 и 3.8а, осим ако је вредност по-

клона мања од најниже основице доприноса, када се у поље 3.8а „Фонд сати” уноси -1 (ако је исплаћена накнада зараде на терет службе дечје заштите већа од најниже основице доприноса);

- мултифункционална поља се не попуњавају.

Претходно изнето сходно се примењује и у случају исплате **бонуса** породиљи у складу с чл. 105. ст. 1. Закона о раду.

Мр Жељко Албанезе

Нова систематизација и нови коефицијенти за обрачун плата у високом струковном образовању (академије струковних студија и високе школе струковних студија) и универзитетском образовању

Влада Републике Србије усвојила је **Уредбу о изменама и допунама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама**, која је објављена у „Службеном гласнику РС” број 17/2025 од 28. 2. 2025. године (даље: **Измена Уредбе**). **Изменама** у Уредби о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Сл. гласник РС” бр. 44/2001... и 13/2025 – даље: **Уредба**) **утврђени су:**

- 1) **радна места у високом струковном образовању (академије струковних студија и високе школе струковних студија) с коефицијентима за обрачун плата до 28. фебруара и од 1. марта 2025. године;**
- 2) **повећање коефицијената за обрачун и исплату плата за радна места у универзитетском образовању од 1. марта 2025. године.**

1 Списак радних места у високом струковном образовању и коефицијенти за обрачун плата

У члану 2. тачка 3) Уредбе укинута је одељак који је носио назив „Више образовање”, па је, уместо

тог, унет нови назив „**Високо струковно образовање (академије струковних студија и високе школе струковних студија)**”. Та измена извршена је у складу са Законом о високом образовању („Сл. гласник РС” бр. 88/2017, 27/2018 – други закон, 73/2018, 67/2019, 6/2020 – други закон, 6/2020 – други закон, 67/2021 – други закон, 67/2021, 76/2023 и 19/2025 – даље: Закон о ВО), који не познаје „више образовање” јер делатност високог образовања, у складу с тим законом, обављају високошколске установе: универзитет, факултет, односно уметничка академија у саставу универзитета, академија струковних студија, висока школа и висока школа струковних студија.

Поменути нова тачка 3) Уредбе регулише **високо струковно образовање – академије струковних студија и високе школе струковних студија** на следећи начин:

- 1) **Према члану 34. Закона о ВО**, делатност високог образовања остварује се кроз академске и струковне студије. Док се на академским студијама изводи академски студијски програм који оспособљава студенте за развој и примену научних, уметничких и стручних достигнућа, **на стру-**

ЗАРАДЕ

- менаџера академије струковних студија – 10%;
- секретара академије струковних студија (генерални секретар академије), шефа рачуноводства академије струковних студија (руководилац службе финансијско-рачуноводствених послова академије струковних студија) – 8%;
- руководиоца групе, стручне службе, студијског програма академије и високе школе струковних студија, руководиоца интерне ревизије и шефа катедре (на нивоу академије струковних студија) – 4%;
- директора високе школе струковних студија – 20%;
- помоћника директора високе школе струковних студија – 10%;
- секретара високе школе струковних студија и шефа рачуноводства – 8%.

Наведени проценти примењују се на претходно наведене коефицијенте послова – радних места, чиме се за поменуће запослене повећава коефици-

јент основне плате. Ти проценти увећања примењују се на обрачун и исплату плата почев од плате за март 2025. године.

2 Повећани су коефицијенти за обрачун плата у универзитетском образовању

Према члану 1. став 3. Измена Уредбе, коефицијенти за обрачун и исплату плата за радна места у тачки 4) Уредбе – Универзитетско образовање, изузетно, у 2025. години увећавају се за 15,97%. То увећање примењује се на обрачун и исплату плата почев од плате за март 2025. године.

Табела са досадашњим и новим коефицијентима (увећаним за 15,97%) за радна места у Универзитетском образовању дата је у наставку:

Универзитетско образовање		
Посао - радно место	Коефицијент до 28. 2. 2025.	Коефицијент од 1. 3. 2025.
Генерални секретар универзитета са више од 15 факултета у свом саставу (VII степен стручне спреме)	19,67	22,81
Генерални секретар универзитета са мање од 15 факултета у свом саставу (VII степен стручне спреме)	19,41	22,61
Стручни сарадник, правник, економиста, библиотекар, истраживач, лектор, преводилац, секретар факултета, шеф кабинета ректора (VII степен стручне спреме)	17,32	20,09
Шеф рачуноводства (VI степен стручне спреме)	13,73	15,92
Виши технички сарадник, виши стручни сарадник и самостални виши књижничар (VI степен стручне спреме)	13,73	15,92
Контиста, билансиста, финансијски послови, административно-технички послови, програмер, референт за опште послове и статистичар (VI степен стручне спреме)	13,73	15,92
ВКВ мајстор, радник на одржавању опреме, инсталација, уређаја и возног парка, домар (V степен стручне спреме)	9,16	10,62
Самостални књижничар (IV степен стручне спреме)	11,15	12,93
Финансијско-рачуноводствени послови, контиста, билансиста, административно-технички секретар, лаборант - техничар, технички секретар, дактилограф, књижничар, послови уношења податка на рачунару, возач путничког возила, архивски помоћник и књиговезац (IV степен стручне спреме)	8,62	10
Ложач, послови КВ радника, послови уношења података на рачунару, послови одржавања инсталација, возач, помоћник обдуцент, домар, економ, набављач (III степен стручне спреме)	7,82	9,07
Портир, чувар, курир, домар, магационер, телефониста (III степен стручне спреме)	7,82	9,07
Вртлар, шталар и чувар експерименталних животиња (II степен стручне спреме)	6,83	7,92
Манипулативни радник (II степен стручне спреме)	6,83	7,92
Спремачица (I степен стручне спреме)	6,3	7,31
Физички радник	5,99	6,95

Календар пореских и других обавеза за април 2025. године

Закон о акцизама Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Опис	Период	Рок	Основ
Достављање податка о залихама одређених нискоалкохолних пића на последњи дан у месецу	1. 3 – 31. 3. 2025.	10. 4. 2025.	Произвођачи нискоалкохолних пића који на дан 31. децембра 2015. године имају произведена нискоалкохолна пића која садрже више од 1,2% вол алкохола, а највише до 5% вол алкохола, дужни су да надлежној организационој јединици Пореске управе достављају податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрошка тих залиха
Достављање података о стању залиха кафе на последњи дан у месецу	1. 3 – 31. 3. 2025.	10. 4. 2025.	Лице које се на дан 31. децембра 2017. године бави прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, дужно је да надлежној организационој јединици Пореске управе доставља податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец, до утрошка пописаних залиха
Подношење пореске пријаве ПП ОА за обрачунату акцизу и ПП ОАЕЛ	1. 3 – 31. 3. 2025.	10. 4. 2025.	Обвезник акцизе дужан је да пореску пријаву за обрачун акцизе поднесе у року од 15 дана по истеку месеца за тај месец, односно по истеку месеца у којем се врши читавање
Плаћање акцизе	16. 3 – 31. 3. 2025. 1. 4 – 15. 4. 2025.	15. 4. 2025.	Уплата акцизе обрачунате за периоде
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	30. 4. 2025.	најраније 20. 4. 2025.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 3 – 31. 3. 2025.	најраније 20. 4. 2025.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе за индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 3 – 31. 3. 2025.	најраније 20. 4. 2025.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво за индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биогориво који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе, на обрасцу РЕФ-Т	јануар–март 2025.	20. 4. 2025.	Рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биогорива из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе, остварује лице које обавља делатност превоза путника и терета у складу са прописима којима се уређује друмски превоз путника и терета

Закон о рачуноводству			
Опис	Период	Рок	Основ
Достављање редовних годишњих финансијских извештаја	2024. година	30. 4. 2025.	У складу са чланом 44. Закона, правна лица која састављају консолидоване годишње финансијске извештаје (матична правна лица) дужна су да консолидоване годишње финансијске извештаје за извештајну годину доставе Агенцији, ради јавног објављивања.

Закон о пореском поступку и пореској администрацији			
Опис	Период	Рок	Основ
Појединачна пореска пријава за порез по одбитку	1. 3 – 31. 3. 2025.	пре сваке исплате прихода током месеца	Порески обвезник, односно порески платилац подноси у електронском облику Пореској управи појединачну пореску пријаву за порезе по одбитку пре сваке исплате прихода на које се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде

Закон о порезу на добит правних лица			
Опис	Период	Рок	Основ
Месечна аконтација пореза на добит правних лица	1. 3 – 31. 3. 2025.	15. 4. 2025.	На основу пореске пријаве за претходну годину, односно претходни порески период, или на основу месечне аконтације из последњег месеца претходног пореског периода
Подношење пријаве на обрасцу ПДПО/С	У року од 3 дана од исплате		Резидентни обвезник који откупљује секундарне сировине и отпад од резидентног, односно нерезидентног правног лица дужан је да приликом исплате накнаде тим лицима најкасније у року од три дана од дана исплате обрачуна, обустави и на прописани рачун уплати порез по одбитку, као и да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу. Пријава се подноси на обрасцу ПДПО/С.

Закон о порезу на додату вредност Правилник о порезу на додату вредност			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење и плаћање ПДВ-а за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а на обрасцу ПП ПДВ	1. 3 – 31. 3. 2025.	10. 4. 2025.	Пореску пријаву ПДВ дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ-а у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза
Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и за обвезника из члана 36а Закона	1. 3 – 31. 3. 2025.	15. 4. 2025.	Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона
Обвезник за кога је порески период календарско тромесечје подноси пореску пријаву ПП ПДВ надлежном пореском органу у року од 15 дана по истеку пореског периода	јануар–март 2025.	15. 4. 2025.	Пријава се подноси на обрасцу ПП ПДВ – Пореска пријава за порез на додату вредност
Захтев за рефакцију дипломатског и конзуларног представништва, односно међународне организације за рефакцију ПДВ у претходном тромесечју – образац РЕФ 4	јануар–март 2025.	30. 4. 2025.	

Чланом 80. став 5. Закона о ошћем ујравном јосћујуку („Сл. јласник РС“ бр. 18/2016; аујенћично шумачење – 95/2018) јројисано је да, ако јоследњи дан рока јгада на дан када ојјан не ради, рок исћиче када јрошћекне јрви наредни радни дан.

Актуелни статистички подаци на дан 25. 3. 2025. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Јануар 2025. године	25. 3. 2025.	148.440,00	107.476,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2025. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	15,15%	35,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	10,00%	24,00%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **45.950 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2025. године, а важиће до 31. децембра 2025. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **656.425 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2025. године, а важиће до 31. децембра 2025. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2025. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец	Минимална бруто зарада за месец
Јануар	184	308	56.672,00	76.789,87
Фебруар	160	308	49.280,00	66.244,94

Месец у 2025. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец	Минимална бруто зарада за месец
Март	168	308	51.744,00	69.759,91
Април	176	308	54.208,00	73.274,89
Мај	176	308	54.208,00	73.274,89
Јун	168	308	51.744,00	69.759,91
Јул	184	308	56.672,00	76.789,87
Август	168	308	51.744,00	69.759,91
Септембар	176	308	54.208,00	73.274,89
Октобар	184	308	56.672,00	76.789,87
Новембар	160	308	49.280,00	66.244,94
Децембар	184	308	56.672,00	76.789,87

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор и топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, а најкасније до 5. у наредном месецу.

Месец у 2025. години	Износ учешћа
Јануар	69.455,50
Фебруар	74.214,00
Март	74.220,00

5 Индекс потрошачких цена

Месец у 2025. години	„Службени гласник РС”	Индекс потрошачких цена (текући месец у односу на просек претходне године)	Месечна стопа инфлације (текући месец у односу на претходни месец)	Годишња стопа инфлације (текући месец у односу на исти месец претходне године)
Јануар	15/2025	102,2	0,6%	4,6%
Фебруар	21/2025	102,7	0,5%	4,5%

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2025. године до 31. јануара 2026. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН	Члан ЗПДГ
1	2	3	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ (за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице)	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до 56.307 динара по случају. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 7)
ПОКЛОНИ деци запослених до 15 година старости поводом Нове године и Божића	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 14.077 динара по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде	Члан 18. став 1. тачка 8)
ЈУБИЛАРНА НАГРАДА	До висине утврђене општим актом послодавца, док се у државним органима и јавним службама исплаћује у складу са одредбама посебних колективних уговора	Неопорезиво до 28.152 динара годишње. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9)
ПОМОЋ у случају смрти члана породице запосленог	уже породице	Неопорезиво до 98.534 динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9а)
	других чланова породице (бабе, деде...)	На цео износ обрачунава се порез од 10%	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ за случај рођења детета	Неопорезиво до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету	Просечна зарада за месец новембар 2024. године објављена је 25. 3. 2025. и износи 148.440 динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 12)
НАКНАДА ТРОШКОВА СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ ЗА РАД НА ТЕРЕНУ (ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде, члан 118. т. 4) Закона о раду)	У висини трошкова смештаја и исхране у складу са општим актом	Не плаћају се пореске обавезе	
ОСТАЛЕ СОЛИДАРНЕ ПОМОЋИ (чл. 120. т. 1) Закона о раду)	До висине утврђене општим актом послодавца	Опорезује се цео износ само порезом по стопи од 10%	
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом код послодавца	Не опорезује се ако се отплаћује у складу са планом отплате	
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду	
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко 8.449 динара нето. На износ до 8.449 динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 146 и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 146
Појединачно остварен добитак од ИГАРА НА СРЕЋУ		Порез на добитке од игара на срећу не плаћа се на појединачно остварен добитак од игара на срећу, до износа од 143.872 динара;	Члан 83. став 4. тачка 1)
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 18.704 динара годишње, остварено код једног послодавца. Преко непорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 85. став 1. тачка 11)

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси:
НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА